VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 11 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, helmik. 5 p. — Thursday, Feb. 5, 1970

Elinkustannusten ennätysnousu 1969

Dollarin ostovoima laski viidessä vuodessa 16.5 senttiä; vähän tuloksia Ottawan kokouksesta; Rowntree eroaa?

Ottawa. — Kulutustavarain hinnat kohosivat viime vuonna Canadassa 4.5-prosenttisesti, eli enemmän kuin minkään muun vuoden aikana Korean sodan päivistä lukien lähes 20 vuotta sitten.

(Osittainen vastaus siihen, miksi hinnat nousevat jatkuvasti, saadaan tämänpäiväisestä pakinaosastosta.)

Virallisen tilastotoimiston — Dominion Bureau of Statistics — julkaiseman raportin mukaan hintojen jatkuva nousu on vähentänyt 16½ sentillä dollarin ostovoimaa viimeksikuluneen viiden vuoden aikana. Toisin sanoen, dollarimme arvo on nyt 83½ senttiä verrattuna vuoden 1965 dollariin.

Yhtenä suurimpana dollarin ostovoiman syövyttäjänä mainitaan asumiskustannusten nousu. Mutta elinkustannusten nousua on todellisuudessa tapahtunut kautta linjan.

Kiinteimistölainojen kustannukset kohosivat vuoden aikana 14-prosenttisesti, elokuvateatterien pääsyliput 75-prosenttisesti, hammaslääkärimenot 7-prosenttisesti. Elokuvateatterien pääsylippujen hinnat ovat nyt 70 prosenttia korkeammat kuin viisi vuotta sitten.

Tilastotoimiston nyt julkaiseman raportin mukaan kulutustavarain hintaindeksi nousi viime vuonna 4.5-prosenttisesti verrattuna 4.1 prosentin nousuun vuonna 1968 ja 3.7 prosentin keskinkertaiseen nousuun vuodesta 1965 lukien.

Viimevuotinen hintojen nousu Canadassa oli suurin vuodesta 1951 eli Korean sodan päivistä lukien. Sinä vuonna hinnat kohosivat 10-prosenttisesti.

Ruokatavarain hinnat nousivat viime vuonna 3.6-prosenttisesti, mikä on suurin nousu tällä alalla vuodesta 1966 lähtien jolloin nousu oli 6.4 prosenttia. Ruokatavarain hintojen keskinkertainen nousu viimeksikuluneen 5 vuoden aikana on 3.6 prosenttia.

VÄHÄKSI JÄIVÄT TULOKSET

Quebec City. — Liitto- ja maakuntahallitusten rahaministerien konferenssissa ei saatu juuri mitään näkyviä tuloksia. Sen sijaan väiteltiin melko kiihkeästi inflaatiokysymyksestä, jonka ei pitänyt olla lainkaan työlistalla.

Liittohallituksen finanssiministeri Edgar Benson yritti saada maakuntien edustajat suopeiksi ajatukselle, että varsinkin Ontario, Alberta ja British Columbia suhtautuisivat myötämielisesti pääministeri Pierre Trudeaun parin viikon kuluttua mahdollisesti esittämään ehdotukseen, jotta ne "viilentäisivät" ekonomiaansa ehkä kuluttajaluoton rajoittamisen muodossa.

Maakuntien rahaministerit antoivat kuitenkin tiistaina ymmärtää, että heitä kiinnostaa enemmän se, miten maakunnat saisivat suuremman osan kansallisista verotuloista ja myös se, miten saataisiin Ottawa tekemään muutoksia verouudissaatteissa, ei yhteydessä suunnitelmaansa. Maakuntia ei tässä yhteydessä tuntunut sanottavammin kiinnostavan inflaatiovastaiset toimenpiteet.

"Varakkaat maakunnat" ilmeisesti yleisesti puhuen omaksuivat katsantokannan, että samalla kun ne ovat Ottawan kanssa yhteistoiminnassa menojen vähentämiseksi, ne katsovat kuitenkin, että inflaatiokysymys kuuluu liittohallituksen toimipiiriin.

"Köyhät maakunnat" Quebecin ja Nova Scotian johdolla valittivat puolestaan, että liittovaltion niukkuusohjelma on turmioksi niille, sillä köyhien maakuntien pulmana ei ole "boomi" vaan kasvun hitaus ja lamatila.

Tällaisessa ilmapiirissä päättyi kokous näkyviä tuloksia saamatta. Seuraava liitto- ja maakuntahallitusten rahaministerien kokous on touko- tai kesäkuussa Winnipegissä.

Yhtenä väittelyn aiheena oli kokouksessa se, että paljonko lisätuloja liittohallitus saa mr Bensonin Valkoisessa kirjassa esitetyistä verouudistuksista. Mr. Bensonin arvion mukaan verotulot lisääntyvät $560 miljoonalla. Ontarion tietokoneiden sanotaan osoittaneen, että lisäys olisi todellisuudessa puolta suurempi, eli $1.3 miljardia.

Liittohallituksen edustajat lupasivat tehdä uusia laskelmia ja tarkistaa näitä arvioita.

ONTARION HALLITUKSESSA TEHTÄNEEN MUUTOKSIA

Toronto. — Yli yhdeksän vuotta Ontarion hallituksessa ollut Leslie Rowntree, joka on viimeaikoina ollut lisääntyvässä määrässä arvostelun kohteena, aikoo erota maakunnan finanssi- ja kauppa asiain ministerin tehtävistä ja siirtyä palvelukseen hallituksen ulkopuolelle, kertoivat torontolaislehdet keskiviikkoiltana. Mr. Rowntree jää kuitenkin lainlaatijakunnan jäsenyyteen.

Mr. Rowntreen tilalle nimitettänee (tänä aamuna kello 9.30 annetaan asiasta yksityiskohtaisempi tieto) ottawalainen lakimies, nykyinen salkuton ministeri 46-vuotias A. B. R. (Bert) Lawrence, joka on ollut lainlaatijakunnassa Carleton Westalueen edustajana vuodesta 1963 lähtien.

Maalliset hautajaiset tiedemiehelle

Lontoo. — Maanantaina kuolleen filosofin, matemaatikon ja rauhanpuolustajan, 97-vuotiaan Bertrand Russellin polttohautaus suoritetaan tänään, torstaina ilman uskonnollisia seremonioita.

Krematorioon ei tule kukkia. Tilaisuuteen tulee vain lordi Russellin 69-vuotias (neljäs) aviopuoliso, muita sukulaisia ja Bertrand Russellin rauhansäätiön edustajia.

Hänen kotiinsa on tullut satoja osanottosanomia, missä kiitetään edesmenneen Russellin elämäntyötä. Vaatimaton, uskonnollisista puitteista vapaa hautaustilaisuus on juuri sellainen miksi Russell olisi sen itse halunnut.

N-liitolta länsimaille varoitus lähi-idän uhkaavasta tilanteesta

Lontoon ja Washingtonin sanotaan saaneen asiasta Moskovan nootin – Israel kiistää ultimaattumiväitöksen

Lontoo. — Täällä tiistaina julkaistujen tietojen mukaan Neuvostoliitto on aloittanut voimakkaan diplomaattisen kampanjan lähi-idän ehkä koko maailman rauhaa uhkaavien Israelin toistuvien ilma- ja muiden hyökkäysten lopettamiseksi.

Johtuen välittömästi ehkä siitä kun Israelin ilmavoimat suorittivat suurien ilmahyökkäyksen syvälle Egyptin alueelle, missä Kairon viranomaisten tietojen mukaan kuoli 41 ihmistä, Neuvostoliiton sanotaan kehoittavan lännen kolmea suurmaata vaikuttamaan Israeliin niin, että se lopettaa ilmahyökkäyksensä.

Valkoisesta talosta, Washingtonista tiistaina saatujen tietojen mukaan presidentti Richard Nixon on saanut asiasta NL:n pääministeri Alexei Kosyginin lähettämän nootin. Washingtonn sanotaan tutkivan huolella nootin sisältöä.

Lontoossa annettujen epävirallisten tietojen mukaan Neuvostoliitto antaa näissä nooteissa vihjeen, että jos Israelin hyökkäyksiä ei lopeteta, silloin Neuvostoliiton on pakko ryhtyä antamaan arabimaille lisää apua, todennäköisesti nykyaikaisia lentokoneita. Lontoossa ilmoitettiin myös, että Englanti on saanut Neuvostoliitolta vakavasävyisen nootin lähi-idän tilanteesta.

Toisaalta selitettiin, että Neuvostoliiton nootissa ei ole mitään peloittelua eikä uhkailua. Erikoisesti torjuttiin olettamus, että Neuvostoliitto voi sekaantua lähi-idän asioihin.

Washingtonista saatujen tietojen mukaan USAn hallitus sai Neuvostoliiton lähi-idän tilannetta koskevan nootin maanantaina.

Mitään virallista lausuntoa ei keskiviikkoon mennessä oltu Washingtonista annettu, mutta presidentti Nixon sanoi perjantaina, että hän tulee seuraavan 30 päivän kuluessa ratkaisemaan sen, että annetaanko Tel Avivin pyynnöstä lisää sotilaallista apua Israelille.

Israelin ja Egyptin suihkumoottoreilla varustettujen hävittäjäkoneiden taistellessa Suezin kanava-alueella Israelin ulkoministeriöstä ilmoitettiin tiistaina, että Neuvostoliitto ei ole lähettänyt Israelille ultimaattumia hyökkäysten lopettamiseksi.

Aiemmin julkaistuissa uutistiedoissa väitettiin Neuvostoliiton varoittaneen Israelia, että hyökkäysten jatkuminen voi vaatia toimenpiteitä NL:n taholta.

Lontoolaisten, erikoisten yhdysvaltalaisten virkailijain sanotaan olevan vakuuttuneita siitä, että Israel pyrkii presidentti Gamal Abdel Nasserin kukistamiseen osoittamalla hyökkäyksillään Egyptin kansan vaaranalaisuuden.

Monet tarkkailijat ovat olleet sitä mieltä, että Israelin kuusipäiväisen hyökkäyssodan tarkoitus v. 1967 oli pres. Nasserin edustaman edistyksellisen suunnan hävittäminen arabimaista.

Israelilaiset sanovat hyökkäyksiään taktisiksi ja strategisiksi toimenpiteiksi. Tarkoituksena on iskeä egyptiläisiä niin kovasti, että ammunta Suezin kanavan yli loppuu ja samalla osoittaa Egyptin sotilasjohdolle, ettei se voi ajatellakaan suurempaa sotaa Israelia vastaan, sanotaan Tel Avivissa.

Britannian 90,000:sta poliisista vain 19 "värillisiä"

Lontoo. — Britannian yli 90,000 henkeä käsittävän poliisivoiman riveissä on vain 19 värillistä, joihin kuuluvat afrikkalaiset, intialaiset, pakistanilaiset ja Länsi-intialaiset.

Kansanyhteisömaista tulleiden siirtolaisten määrä on nyt 1,200,000 eli 2% koko väestöstä. Viranomaiset haluaisivat jännityksen lieventämiseksi lisää "värillisiä" poliiseja.

Wilsonin vierailun jälkeen:

Geneven konventio ei kielläkään CS-kaasua

Lontoo. — Britannian hallitus omaksui suurta yllätystä aiheuttaen pääministeri Harold Wilsonin USAn vierailun päätyttyä viikon vaihteessa sellaisen kannan, että Geneven konventio ei kiellä ns. kyvyttömäksi tekevän CS-kaasun käyttöä sodassa.

Tämä tiedonanto tuli yllätyksenä ja suurta pettymystä aiheuttaen niille brittiläisille, joiden tavoitteena on kemiallisten aineiden käytön kokonaan estäminen sodassa. Britannian hallituksen luultiin omaksuvan johtavan asenteen sen hyväksi, että myrkkyjen käyttökieltoa laajennettaisiin.

Tiedoittaessaan marraskuun 25 pnä, että Yhdysvallat ei tule käyttämään sodassa kemiallisia ja biologisia aineita, USAn presidentti Richard Nixon sanoi, että CS-kaasut eivät tule kuitenkaan tämän kiellon alaisuuteen.

YKn pääsihteeri U Thant on suositellut k a i k k i käsittävää (myös CS-kaasuja koskevaa) kaasusodan kieltoa. Samoin on CS-kaasun käyttökieltoa vaatinut sellaiset huomatut amerikkalaiset kuin esim. Richard McCarthy (D. N.Y.).

CS-kaasu aiheuttaa tukehtumisvaikutelman ja rakkuloita. Yhdysvaltalaiset ovat käyttäneet sitä joukkomitassa Vietnamin kansaa vastaan ja myös kotimaisten mellakoiden yhteydessä.

CS-kaasun lääketieteellisistä ominaisuuksista on väitelty viimeaikoina hyvin kiihkeästi. Osa asiantuntijoista pitää sitä ihmisterveydelle vaarallisena.

Brittiläiset viranomaiset käyttivät sitä viime kesänä Londonderryn kahakoissa Pohjois-Irlannissa. Virallisen tutkimuksen perusteella on siellä todettu kaasun aiheuttaneen vaikeita astma- ja bronkiitti- eli keuhkokatarrikohtauksia hengitysvikoja poteville ihmisille.

Lääkärit tiedoittivat silloin, että he haluavat suoritettaa lisätutkimuksia CS-kaasusta, vaikka se ei heidän mielestään olekaan vaaraksi terveille ihmisille. Heidän tutkimuksensa on vielä keskeneräisiä.

Yhdysvaltain viranomaiset ovat puolustaneet CS-kaasun käyttöä sodassa sillä, että se on "aseita humaanisempi" sotaväline.

Yhdysvaltain kaasusodan vastustajat ovat toisaalta selostaneet että ihmisterveydelle haitallisten ominaisuuksiensa lisäksi CS-kaasua on käytetty siten, että vietnamilaiset on saatu poistumaan suojapaikoistaan avoimille paikoille missä heidät on tapettu ampumalla tai muilla aseilla.

Japani allekirjoittaa y-aseiden jakokiellon

Tokio tulee kuitenkin viivyttämään sen ratifiointia — sopimus astunee voimaan pian

Tokio. — Tähän asti viileästi asiaan suhtautunut Japanin hallitus tiedoitti tiistaina, että se allekirjoittaa välittömästi sopimuksen, mikä kieltää ydinaseiden antamisen maille, missä niitä ei ole.

Ulkoministeriö valtuutti Yhdysvalloissa, Neuvostoliitossa ja Britanniassa olevat suurlähettiläänsä allekirjoittamaan sopimuksen Japanin puolesta.

Samalla kertaa ulkoministeri Kiichi Aichi antoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa ymmärtää, että Japanin hallitus ei kiirehdi, vaan mieluimminkin vitkastelee tämän sopimuksen ratifiointia.

Japani on ainoa maa maailmassa, mitä on hävitetty atomipommeilla. Siitä tulee ydinaseiden jakokielto-sopimuksen 95. allekirjoittajamaa.

Tiedoittaessaan tätä allekirjoitusta koskevasta päätöksestä Japanin hallitus julkaisi samalla 2,000 sanaa käsittävän lausunnon missä vaaditaan ydinasemailta aseistariisuntaa ja Japanille tasapuolisia oikeuksia ko. sopimuksen täytäntöönpanon valvonnassa.

Ydinaseiden jakokielto-sopimuksen uskotaan astuvan voimaan hyvin pian, eli sen jälkeen kun 43 sopimusmaata on sen ratifioinut.

Japanin ulkoministeri Aichi totesi, että allekirjoitetun sopimuksen ratifiointi on tavallisesti yksinkertainen toimenpide, mutta hän sanoi, ydinaseiden jakamisen kieltosopimus on tässä poikkeusasemassa.

Sopimuksen tehokkuutta silmälläpitäen ulkoministeri Aichi sanoi toivovansa, että Ranska ja Kiina, joilla on myös atomiaseita, allekirjoittaisivat tämän sopimuksen. Mainitut maat ovat antaneet ymmärtää, että ne pidättyvät allekirjoittamisesta.

Japani tulee ratifiointikysymyksen yhteydessä kiinnittämään erikoishuomiota aseistariisunnan kehitykseen, sanottiin Tokiossa.

KILJUVIA PAKKASIA ITÄ-CANADASSA

Toronto. — Itä-Canadassa — Quebecissa ja Ontariossa, oli tiistaina ja keskiviikkona kiljuvan kovia pakkasia.

Kylmin paikka Ontariossa oli Armstrong, missä oli keskiviikkoaamuna 53 astetta alapuolella F. (n -47 C.). Thunder Bayssa oli 40 astetta alapuolella F. (-40 C) ja Canadan suurimmassa kaupungissa, Montrealissa 20 astetta alapuolella (lähes -30 C.).

Sudburyn kaupungissa oli keskiviikonvastaisena yönä korkeimmillaan 26 astetta alapuolella F. ja vielä kuuden aikaan aamulla 24 astetta.

Mutta lehtemme lukijat tiedoittivat, että esimerkiksi Whitefishissa, Ont. oli keskiviikkoaamuna 45 astetta alapuolella. Samanlaisia pakkaslukemia oli ns. Penagen tien varrella. Wahnapitaessa oli saamiemme tietojen mukaan kello viiden aikaan aamulla 42 astetta erään kansalaisemme mittarin mukaan ja hänen naapurissaan 45 astetta alapuolella.

Korkeita pakkaslukemia oli myös tiistaiaamuna. Thunder Bayn alueella kerrottiin pakkaslukemien olleen 40 astetta alapuolella, edustaen se tämän alueen ennätystä 19 vuoden ajalta.

Sääviraston tiedonantojen mukaan Lakeheadin pakkaslukemat sivusivat tiistaiaamuna vuoden 1951 tammik. 29—helmik. 1 pn ennätystä, jolloin mitattiin 40 astetta alapuolella nollan.

Vieläkin kylmempää oli tiistaiaamuna eräillä muilla paikkakunnilla Luoteis-Ontariossa. Geraldtonissa sanotaan olleen 53 astetta alapuolella, White Riverillä 48 astetta alapuolella, Atikokanissa 45 astetta alapuolella ja Armstrongissa 48 astetta alapuolella.

Säätietojen mukaan ilma lämpenee torstaina, eikä suinkaan suotta, sillä toteaahan esim. suomalainen sananlasku helmikuun sanovan tammikuulle, että "jos minä olisin tammikuu, minä jäädyttäisin vasikan lehmän vatsaan, mutta mitä voin minä, kun toinen silmäni vuotaa jo vettä."

Nigeria karkoittaa pappeja ja nunnia

Lagos. — Roomalaiskatolisen kirkon 32 lähetystyön tekijää, jotka viime viikolla tuomittiin laittomasta maahantulosta vankilaan, tuotiin sunnuntaina lentoteitse Port Harcourtista Lagosiin. Tämä siirto tapahtui sen jälkeen kun Nigerian hallitus päätti "armahdustoimenpiteenä" vapauttaa heidät vankilasta ja karkoittaa pois maasta.

Dubcek esitti valtakirjansa

A n k a r a. — Tshekkoslovakian Turkkiin lähettämä uusi suurlähettiläs Aleksander Dubcek esitti sunnuntaina valtakirjansa Turkin presidentille Cevdet Sunay'lle.

Tunnettuja rauhan puolustajia täällä

Ottawa. — Ryhmä kansainvälisesti tunnettuja rauhanpuolustajia, jotka vaativat Yhdysvaltoja lopettamaan Vietnamin sodan, keskusteli täällä tiistaina T. C. Douglasin ja NDP:n muiden parlamenttijäsenten kanssa.

Vierailijain joukossa oli mm. Intian entinen puolustusministeri Krishna Menon, Maailman rauhanneuvoston sihteeri James Forest ja kolme valtuutettua Pohjois-Vietnamista.

Yhdessä muiden valtuutettujen kanssa he tulivat Canadaan Montrealissa toimivan Vietnam Moratorium-komitean kutsumina. Yhtenä toimintatavoitteena on joukkoanomuskirjelmän lähettäminen presidentti Richard Nixonille, Washingtoniin.

Tämän järjestön toimesta muodostetaan myös tribunaali tutkimaan Vietnamissa "tehtyjä sotarikoksia". Mr Menon sanoi, että tämä tribunaali kokoontuu todennäköisesti Montrealissa.

Toivoen canadalaisten antavan hyvän kannatuksen kampanjalle Vietnamin sodan lopettamiseksi mr Menon sanoi, että kaikkein kunniallisin teko, minkä amerikkalaiset voivat Vietnamissa suorittaa, on se, että he lähtevät sieltä kotiin.

MALAJIN VERILÖYLYSYYTÖSTÄ TUTKITAAN

Verilöylystä pelastunut mies kiisti väitöksen miesten "pakoyrityksestä"

Kuala Lumpur. — Batang Kalij-verilöylystä pelastunut mies, 45-vuotias Chong Hong, sanoi täällä tiistaina, että hänen tietojensa mukaan kukaan ei yrittänyt paeta ennen ammunnan alkamista Brittiläisten sotilaiden — Scots Guardin toisen pataljoonan miesten sanotaan surmanneen joulukuun 2 pnä 1948 Batang Kaljissa 25 kiinalaista.

Tämä väitetty verilöylypaljastus oli tiistaina johtavana uutistietona brittiläislehdistössä sen jälkeen kun puolustusministeriö antoi määräyksen asian tutkimiseksi.

Vallassaolevan työväenpuolueen kaksi johtavaa parlamenttijäsentä yritti tiistaina herättää kysymyksen alahuoneen istunnossa, mutta se kiellettiin sillä perusteella, että asian esilletulossa ei ole annettu riittävästi aikaa hallitukselle vastauksen antamista varten .

"Olin työssä kumin juoksuttajana Sungei Remok-tilalla", sanoi mr. Chong tiistaina. "Eräänä iltana tulivat brittiläiset sotilaat. He erottivat miehet naisista ja lapsista ja veivät meidät yöksi toiseen taloon." Hän sanoi aikaisin illalla kuulleensa laukauksia ja myöhemmin hänelle sanottiin, että yksi hänen kumppaninsa oli ammuttu karkausyrityksen yhteydessä. "Ennen kello seitsemää seuraavana aamuna sotilaat komensivat meidät aukealle paikalle

"Heitä oli kaikkiaan noin 30, kaikki valkoihoisia. Meidät vietiin ryhmittäin alueelle, missä on kumipuita, noin 80 jaardin päähän rakennuksista. Meitä oli 26 viiden tai kuuden miehen ryhmissä, pienen sotilasryhmän vartioidessa kutakin ryhmäämme.

"Sotilaat antoivat meille komentoja englanninkielellä. Emme ymmärtäneet mitä he meille sanoivat. Me olimme kaikin kovin peloissamme. Sitten he näyttivät meille merkiksi, että on käännettävä selkämme sotilaille. Seisoimme kaikin paikalla, pelosta liikkumattomana. Sitten alkoi ammunta ja minä kaaduin maahan. Luulen pyörtyneeni. Virvottuani ehkä puolen tunnin kuluttua, oli ympärilläni ruumiita ja sotilaat olivat poistuneet. Nousin ylös ja juoksin takaisin kylään."

Kahden päivän kuluttua poliisit veivät Chongin poliisiasemalle missä häntä pidettiin 3 vuorokautta ennen vapauttamista.

Chong sanoi ammuttujen ruumiitten olleen noin 70 jalan levyisellä alueella kumipuiden seassa, ja että näitä miehiä ammuttiin selkään.

Chong kertoi myös, ettei hän ole koskaan sen jälkeen käynyt murhapaikalla eikä hän ole kertonut yhdeksälle lapselleen mitään tästä verilöylystä.

Chongia haastateltiin kiinankielellä 35 mailia Kuala Lumpurista pohjoiseen sijaitsevalla pienellä kaivoksella, missä hän on nyt työssä. Hänen kerrotaan antaneen vastauksensa helposti ja tekokeinoyrityksiä käyttämättä.

Hänen useat lausuntonsa ovat yhtäpitäviä äskettäin julkaistujen tietojen kanssa joita hän ei kaiken todennäköisyyden mukaan ole voinut lukea.

VIIME TIEDOT

Washington — Epävirallisena vastauksena Neuvostoliiton alkuviikolla lähettämään noottiin, missä länsimaiden hallitusten huomioa kiinnitettiin lähi-idän kriisin pahenemseen ja siellä mahdollisesti kehittyvään vaaraan, presidentti Richard M. Nixon antoi eilen illalla ymmärtää, että Yhdysvallat tulee antamaan lisää sotavälineitä Israelille.

Halifax. — Noin 75 mailin tuntinopeudella riehunut myrsky vei erään libyalaisen tankkilaivan eilen karille Nova Scotian rannikolla. Laivan lastina on 6,000 tonnia öljyä, mikä vuotaa molemmin puolin laivaa mereen. Viranomaiset pelkäävät, että jos laiva tuhoutuu ja koko tämä suuri öljymäärä menee mereen, siitä tulee suurvahinko merieläimille, vesilinnut mukaanluettuna.

Bonn. — Ulkoministeriön korkea-arvoinen virkailija, Georg Ferdinand Duckwitz, lähti keskiviikkona lentoteitse Varsovaan, missä aloitetaan tänään, torstaina neuvottelut Länsi-Saksan ja Puolan välisten suhteiden parantamisesta. Näiden maiden väliset suhteet ovat olleet erittäin kireät toisen maailmansodan päättymisestä alkaen. Tavoitteena sanotaan olevan hyökkäämättömyyssopimukseen pääsy Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton valtuutetut keskustelivat tiistaina Moskovassa yli kolme tuntia näiden maiden välisten suhteiden parantamiskysymyksistä.

NELJÄ BOEING-KONETTA $55 MILJOONALLA

Ottawa. — Inflaationvastaisesta niukkuusohjelmastaan huolimatta on liittohallitus päättänyt ostaa Yhdysvalloista puolustusministeriön käyttöön neljä Boeing 707 pitkän matkan transporttikonetta, joiden yhteenlaskettu hinta on $55.9 miljoonaa.

Nämä lentokoneet saadaan puolustusministeriön käyttöön maaliskuun loppuun mennessä. Niiden perustehtävä on sotilaiden ja rahtitavaran kuljetus, mutta niitä voidaan käyttää hätätilassa myös lääketarpeiden kuljetukseen. Suhteellisen nopeasti ne voidaan muuttaa VIP (hyvin tärkeitten ihmisten) käyttöön sopiviksi.

Koneiden miehistö saadaan koulutetuksi siksi hyvissä ajoin, että Boeing 707 konetta voidaan käyttää myös pääministeri Pierre Trudeaun Tyynenmeren matkalla, mikä alkaa maalisk. 29 pnä. Hän vierailee silloin Uudessa Seelannissa, Australiassa, Malesiassa, Singaporessa ja Japanissa.

Aikaisemmin pääministeri Trudeau on suorittanut useita yksityisiä lomamatkoja ulkomaille hallituksen koneilla, mutta nykyisten suunnitelmien mukaan hänen pitäisi matkustaman Kaukoitään tavallisella matkustajakoneella. Tämä päätös perustuu siihen, että hallituksen käytettävissä ei ole tätä matkaa varten muita kuin Canadair Yukon koneita, joiden lentonopeus on 370 mailia tunnissa, jota vastoin 707 ja DC-8 koneet lentävät 600 m. tuntinopeudella.

Hallituksen nyt ostamat neljä Boeing 707 konetta kootaan Boeingin Seattlen tehtailla ja ne tulevat edellämainittujen Yukon koneiden tilalle, jotka ovat olleet käytössä vuodesta 1961 alkaen. Yukonit jäävät vähitellen pois maaliskuuhun mennessä v. 1971.

Tiedoittaessaan näiden koneiden ostosta puolustusministeri Leo Cadieux ja tarvikepelvelu-ministeri James Richarsson selittivät, että 707-koneilla on suurempi tavaran kuljetuskapasiteetti, ja että ne ovat nopeampia ja luotettavampia kuin Yukonit. Myös sanotaan että 707 koneiden ylläpitokustannukset ovat halvemmat kuin Yukonien.

Ostoon sisältyy myös varaosat ja maakontrollivälineet sekä miehistön kouluttaminen Seattlessa ja lisäksi varakoneet.

Näihin koneisiin voidaan sijoittaa 188 matkustajaa ynnä 14,100 paunaa rahtitavaraa, tai 91,000 paunaa rahtitavaraa. Ne voidaan melko vaivattomasti muuttaa joko kokonaan tai osittain matkustajia tai VIP:n palvelevaksi koneeksi.

Saatujen tietojen mukaan Boeing 707 koneita on 500 kappaletta eri puolilla . Niille on saatavissa laajalta alueelta palvelua ja varaosia. Yksi 707 kone on Yhdysvaltain presidentti Richard Nixonin käytössä.

VAPAUS (LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI

Telephone: Office and Editorial 674-4264

Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Second Class Mail registration Number 1076

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Saksojen vuoropuhelusta

Molempien Saksan valtioiden välinen vuoropuhelu niiden keskinäisistä suhteista lähti käyntiin viime kuussa kun DDRn valtionpäämies Walter Ulbricht lähetti Länsi-Saksan presidentille Gustav Heinemannille kirjeen ja valmiin esityksen Saksojen välisestä sopimuksesta. Heinemann jätti vastauksen antamisen liittokansleri Willy Brandtin tehtäväksi. Vastaus tuli Brandtin antaessa Länsi-Saksan liittopäiville selvityksen oikein "kansakunnan tilanteesta". Ulbricht puolestaan kertoi sitten lehdistötilaisuudessa mitä mieltä hän on Brandtin vastauksesta, totesi Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset lehti tammikuun loppupuolella.

Vuoropuhelua on Länsi-Saksassa edeltänyt keskustelu hallituksen "idänpolitiikasta". Sosialidemokraateista ja vapaista demokraateista koostuva hallitus lähti tosin heti muodostamisensa jälkeen viime syksynä hieman realisemmille teille kuin edeltäjänsä, selittää mainittu lehti huomauttaen, että Brandt ei DDR:sta puhuessaan enää käyttänyt lainausmerkkejä tai sanontaa "niin kutsuttu DDR", eivätkä muutkaan ministerit enää ole puhuneet "neuvostovyöhykkeestä". Neuvostoliiton ja Puolan pääkaupungeissa alettiin myös tunnustella neuvottelumahdollisuuksia.

Tärkeintä ja ratkaisevaa asiaa, DDR:n virallista tunnustamista toiseksi tasavertaiseksi saksalaiseksi valtioksi näyttää kuitenkin myös Brandtin hallitus kiertävän kuin kissa kuumaa puuroa. Tunnustaen, että DDR on olemassa, ettei kumpikaan Saksan valtioista enää ole mikään väliaikainen ratkaisu, luvataan jopa kunnioittaa Euroopan nykyisiä rajoja ja olla puuttumatta DDR:n talousjärjestelmään. Käytännön johtopäätöksiä ei kuitenkaan tehdä, vaan vedetään esiin entinen tunnepitoinen sumuverho, jonka kuteina ovat "kansallinen yhtenäisyys ja vapaus", Berliinin muuri ja muut vanhat kiiltokuvat.

Lapsetkin leikkivät kiiltokuvilla, mutta he eivät usko että jossakin todella olisi esim. kuvan piparkakkutalo. Brandtin ei nyt pitäisi katsella kiiltokuvia vaan tutkia lähimenneisyyttä. Sieltä löytyy mm. Neuvostoliiton niin myöhään kuin 1955 tekemä esitys Saksan yhdistämisestä vapailla vaaleilla. Se oli mahdollisuus, jonka hylkäämiseen syyllistyi silloinen liittokansleri Adenauer.

Brandt olisi kyllä nyt valmis neuvottelemaan DDR:n hallituksen kanssa väkivallan käytön kieltävästä sopimuksesta ja muistakin kysymyksistä mutta ei DDR:n virallisesta tunnustamisesta. DDR puolestaan on esittänyt molempien Saksan hallitusten välisiä neuvotteluja ja asioista jo vuosia sitten ja useaan otteeseen. Se sai kielteisen vastauksen myös edelliseltä liittokanslerilta Kurt Georg Kiesingeriltä, jonka ulkoministerinä Brandt oli.

Toisin sanoen Länsi-Saksa laahaa aina muutaman vuoden jäljessä. Ja tämä vaara on suuri myös Brandtin kohdalla. Ulbricht arvosteli tosin melko jyrkästi Brandtin vastausta, mutta hän jätti vielä oven avoimeksi. Kaikkien sopimusten hinnaksi Ulbricht asetti DDR:n virallisen tunnustamisen, mikä tässä tilanteessa ei ole liioittelua.

Jos Brandt edelleen liiaksi kuuntelee Länsi-Saksan äärioikeistolaisen opposition ääntä ja kieltäytyy toisen Saksan virallisesta tunnustamisesta, voi olla, että hän sulkee oven kaikelta jännityksen lieventymiseltä samalla tavoin kuin Adenauer aikanaan sulki oven Saksan yhdistymiseltä.

Myös Euroopan turvallisuus-konferenssin toteuttamisen ja konferenssin onnistumisen kannalta on tärkeää, ettei Saksojen vuoropuhelu ajaudu umpikujaan.

NL:n ratkaisuehdotus

Lähi-idän kriisin vaikeasta umpikujasta on ulospääsytie, korostettiin Moskovasta viikko sitten tiistaina lähetetyssä tiedonannossa missä selostetaan Neuvostoliiton ehdotusta, jonka mukaan poliittisella ratkaisulla saataisiin alueelle pysyvä rauha sekä kaikille sen alueen valtioille tarvittavat oikeudet ja turvallisuus.

Nyt julkaistussa ehdotuksessa on suuressa määrässä samanlainen sisältö kuin oli vuosi sitten tammikuussa annetussa tiedokkeessa.

Tämän ehdotuksen mukaan Israelin ja arabimaiden välinen sotatilanne päättyisi kun YK:ssa talletetaan sopimusasiakirja, josta osapuolet ovat sopineet suurlähettiläs Gunnar Jarringin välityksellä.

Ja samana päivänä kun sotatilanne päättyy, alkaa Israel vetää joukkojaan arabialueelta. Kun Israelin joukot on vedetty vuoden 1967 kesäkuun 5. päivän rajoille, tulee sodan päättymissopimus voimaan täydessä laajuudessaan. Israelin joukkojen vetäytymisen vaiheista sovitaan mainittiin kaksi vuotta sitten kaksi vaihetta ja vetäytymisen tapahtuminen YK:n valvonnassa.

Neuvostoliitto ehdottaa, että lähi-idän valtioiden rajojen koskemattomuuden takaisivat joko turvallisuusneuvosto tai sen neljä suurvaltajäsentä. Rajojen molemmille puolille ehdotetaan lisäksi demilitarisoitua aluetta.

Palestiinan arabialaispakolaisten kysymyksen ehdottaa Neuvostoliitto ratkaistavaksi YK:n päätöksen mukaisesti. Ne edellyttävät, että palata voivat sitä haluavat pakolaiset ja niille, jotka eivät halua palata tulisi maksaa omaisuuden korvaus. Neuvostoliiton ehdotuksen sisältyy lisäksi vapaa merenkulku Akaban lahdella ja Suezin kanavalla.

Toisaalta NL:n tiedonannossa todetaan, että Yhdysvaltain esitykset ovat niin yksipuolisesti Israelille edullisia, että arabit eivät voi niitä hyväksyä. Amerikkalaisten ehdotus merkitsee muutoksia lähi-idän karttaan ja edellyttää, että hyökkääjä, Israel osallistuisi päätöksentekoon miehitettyjen arabialueiten kohtalosta. Kysymyksessä ovat samat alueet, joille Neuvostoliitto ehdottaa siirtettäväksi YK:n joukkoja.

USA:n ehdotuksen mukaan voitaisiin sopia kaikista niistä kohdista, jotka ovat edullisia Israelille, kun taas ne kysymykset joita Israel ei halua hyväksyä, jäisivät arabien ja Israelin suorien neuvottelujen varaan, joita käytäisiin Israelin joukkojen ollessa miehitetyillä alueilla. Tämän vuoksi USAn ehdotuksessa on runsaasti valkeita kohtia. Esim. Israelin joukkojen vetäytymisen alkua ja päättymistä ei ole määritelty mitenkään. Ei ole ihme vaikka arabimaat eivät tällaista suunnitelmaa hyväksykään.

Kukaan vakavasti lähi-idän ongelmien ratkaisuun pyrkivä ei voi muuta kuin todeta, että näissä ehdotuksissa ja toteamuksissa on paljon johdonmukaisuutta. Meidän vakaa käsityksemme on, jos lähdetään siitä, että hyökkääjää ei saa palkita, eikä sodilla saa siirtää minkään kansakunnan rajoja, silloin on Neuvostoliiton ehdotus lähi-idän kriisin ratkaisemiseksi paljon edullisempi ja realisempi kuin Yhdysvaltain. Vakavinta tässä yhteydessä on kuitenkin se, että jos lähi-idän ongelmaa ei saada ratkaistuksi, se voi nykyistä rataa kehittyen johtaa uuteen — koko maailmaa käsittävään sotaan ja siihen ei ihmiskunnalla ole varaa.

Suomen esitys YK:ssa:

YK-KOMITEA TUTKIMAAN ETELÄ-AFRIKAN LAITTOMUUTTA NAMBIASSA

Helsinki. — Riippumattoman asiantuntijakomitean asettamista tutkimaan Namibian-kysymystä esitti suurlähettiläs Max Jakobson viime torstaina YK:n turvallisuusneuvostossa. Esitys sisältyy päätöslauselmaehdotukseen, jota Suomen lisäksi ovat suositelleet Burundi, Sierra Leone ja Nepal.

YKn turvallisuusneuvosto hyväksyi vuonna 1967 päätöslauselman, jossa Etelä-Afrikan läsnäolo Namibiassa julistettiin laittomaksi.

YK ei kuitenkaan ole täsmentänyt, mitä Etelä-Afrikan laiton läsnäolo Namibiassa merkitsee käytännössä muiden valtioiden osalta. Tämän seikan selvittämiseksi ehdottaa Suomi perustettavaksi asiantuntijakomitean. Ehdotuksen mukaan komitean on jätettävä raporttinsa turvallisuusneuvostolle kesäkuuhun mennessä. Raportissa tulee komitean esittää myös ehdotus niistä käytännön toimista, joihin Etelä-Afrikan laiton läsnäolo Namibiassa velvoittaa YKn jäsenvaltioita.

Suurlähettiläs Pakobson totesi puheenvuorossaan, ettei Namibian kysymys ole pelkästään tai ensisijaisestikaan afrikkalainen kysymys. YK ja sen jäsenvaltioiden valtaenemmistö on aiemmilla päätöksillään peruuttamattomasti sitoutunut auttamaan Namibian kansaa saavuttamaan itsenäisyytensä. Ellei YK toimi vastuunsa mukaisesti, tämä vahingoittaa järjestön arvovaltaa, sanoi Jakobson Hän totesi myös, että Suomen ehdotus on väliaikaistoimenpide, jonka avulla Namibian kysymys pyritään poistamaan siitä umpikujasta, johon se YKssa on joutunut.

Heti Suomen edustajan jälkeen käyttämässään puheenvuorossa keitä etuja.

Yhdysvaltain YKn-suurlähettiläs Charles Yost sanoi hallituksensa kannattavan päätöslauselmaa, mutta lisäsi, ettei pidä kuvitella sen ratkaisevan ongelmaa tai helpottavan YKn vastuuta asiassa. Asiantuntijatutkimusta hän piti järkevänä ja hyödyllisenä.

— Omalta osaltamme tulemme edelleenkin tähdentämään Etelä-Afrikalle, että pidämme sen läsnäoloa Namibiassa laittomana, emme tunnusta emmekä aio tunnustaa sen vaatimuksia, hän jatkoi.

Nicaraguan valtuutettu käytti vielä puheenvuoroa ja ilmoitti tukevansa päätöslauselmaa. Tämän jälkeen turvallisuusneuvosto hajaantui perjantaihin klo 22.30een saakka.

asettui Sambian edustaja tukemaan Suomen aloitetta. Hän totesi, että päätöslauselmaehdotus vastaa Namibian kansan elintär-

NL valmistelee talousuudistusta

Moskova. — Neuvostojohto, joka on ilmeisesti huolissaan Neuvostoliiton talouselämän puutteista, aikoo panna toimeen laajoja ja pitkälle meneviä uudistuksia valtion hallinnossa ja tiukentaa työkuria, ilmenee maan virallisesta lehdistöstä.

Neuvostoliiton kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravda toisti viime lauantaina lehdissä olleen ministeriöihin, johtajiin ja työläisiin kohdistuneen arvostelun. Moskovassa olevat diplomaattitarkkailijat uskovat, että lehtien kirjoittelu on ensimmäinen näkyvä tulos kovansävyisestä puheesta, jonka puolueen johtajan Leonid Brezhnevin sanotaan pitäneen puolueen keskuskomitean täysistunnossa joulukuussa. Puhetta ei julkaistu.

Pravda, joka vaati viime viikolla talouselämän organisaation ja johdon parantamista, valitti, etteivät monet ministeriöt, virastot ja yritykset kiinnitä riittävästi huomiota teollisen vallan ja aineellisten, inhimillisten ja taloudellisten voimavarojen täydelliseen hyväksi käyttöön.

Pravdan lauantaisessa pääkirjoituksessa ministeriötä ja yrityksiä varoitetaan varojen tuhlaamisesta ja vaaditaan tiukempaa työkuria.

Viime viikon alussa Pravda kertoi, että keskuskomitean joulukuun täysistunnossa tarkasteltiin syvällisesti ja monelta taholta Neuvostoliiton talouselämän nykytilaa ja kehittymismahdollisuuksia. Istunnossa kiinnitettiin Pravdan mukaan huomio vaikeuksiin ja puutteisiin, joiden poistaminen vaatii ponnisteluja puoluejärjestöiltä, hallintoelimiltä ja kaikilta kommunisteilta ja työtätekeviltä ihmisiltä.

NL:n TEOLLISUUDEN TUOTANTO KASVOI 7%

Moskova. — Julkinen tuotantotoiminta ja kansan hyvinvointi lisääntyivät viime vuonna Neuvostoliitossa, toteaa Neuvostoliiton tilastollinen keskustoimisto. Se on julkaissut tulokset kansantaloussuunnitelman toteuttamisesta vuonna 1969.

Kansantulo kasvoi vuonna 1969 Neuvostoliitossa edelliseen vuoteen verrattuna 6 prosentilla. Viisivuotissuunnitelman (1966—70) kuluneina vuosina on menestyksellä toteutettu kommunistisen puolueen suositukset perusindeksien — kansantulon, teollisuustuotannon määrän ja vähittäiskaupan kasvun sekä väestön tulojen lisääntymisen osalta. Työläisten ja virkailijoiden keskiansiota sekä kollektiivitilojen työläisten työpalkkaa koskevat tehtävät on toteutettu vuotta edellytettyä aikaisemmin, todetaan tiedotteessa.

Teollisuustuotanto on lisääntynyt lähes 7 prosentilla. Sen tehokkuuden lisääntymistä on edistänyt talousuudistus, joka käsittää 36,000 teollisuuslaitosta. Ne ovat tuottaneet 83,6 prosenttia koko teollisuustuotannosta. Neljän vuoden aikana on kasvu tällä alalla ollut noin 39 prosenttia, mikä ylittää viisivuotissuunnitelman edellyttämän tason.

Kuluneena vuonna valettiin Neuvostoliitossa 110 miljoonaa tonnia terästä ja tuotettiin 328 miljoonaa tonnia öljyä ja 608 miljoonaa tonnia kivihiiltä. Viime vuonna valmistui 844,300 autoa ja 442,000 traktoria. Kestohyödykkeiden — televisioden, jääkaappien ja pesukoneiden tuotanto lisääntyi erityisen nopeasti.

Maatalouden kokonaistuotanto vastasi neljän viime vuoden tuotannon vuotuista keskitasoa ja ylitti huomattavasti 60-luvun alun tason. Viljaa korjattiin 160,5 miljoonaa tonnia.

Kirjoituksia KEVÄT -julkaisuun!

Vanhojen perinteiden mukaan julkaistaan Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten yhteisin voimin Kevät-julkaisu, mikä ilmestyy siksi hyvissä ajoin, että lukijat saavat sen käsiinsä vapuksi. Avustajien kirjoitukset, kertomukset, runot, muistelmat ja artikkelit, sekä julkaisuun ja varsinkin kirjoitusten yhteyteen sopivat kuvat ovat lämpimästi tervetulleita, sillä ne rikastuttavat arvaamattoman paljon tätä julkaisua. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin.

Työvoima- ja muiden vaikeuksien voittamiseksi on sitä parempi, mitä pikemmin julkaisun toimitus saa avustajien kirjoitukset. Ne tulisi lähettää viimeistään helmikuun 20 päivään mennessä 1970 osoitteella:

KEVÄT-julkaisun toimitus,
Box 69, Sudbury, Ont., Canada.

Avokätisestä avustuksesta etukäteen kiittäen,
KEVÄT-JULKAISUN TOIMITUS.

Vedenalainen pelastusalus

San Diego, Kalifornia. — Yhdysvaltojen laivasto on saanut ainutlaatuisen aluksen, joka on tarkoitettu sukellusveneonnettomuuksissa eloonjääneiden pelastamiseen.

Vene voi ottaa huostaansa kerrallaan 24 eloonjäänyttä onnettomuuteen joutuneista sukellusveneistä. Uusi alus, joka pystyy toimimaan 1,525 metrin syvyydessä, kuuluu osana pelastusjärjestelmään nopean avun antamiseksi mistä maailmanosasta hyvänsä tulleen hätäsanoman vastaanoton jälkeen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Albert Long, Sudbury, Ont., täyttää perjantaina, helmikuun 6 päivänä 77 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

WILSON LUOTTAA LUJASTI NIXONIIN

Washington. — Englannin pääministeri Harold Wilson lähti keskiviikkona Washingtonista kohti Lontoota vakuuttuneena siitä, ettei presidentti Richard Nixonin luja rauhanpolitiikka aiheuta lamaannusta ja vahingoita Englannin taloutta.

Tämä luottamus presidentin kykyyn hoitaa Yhdysvaltain talous ilman lamakautta, joka helposti leviäisi yli Atlantin, on Wilsonin Washington-vierailun tärkeimpiä tuloksia . . . — STT-Reuterin uutistieto tammik. 30 pnä.

TAPPO-BUDJETTI

Nixonin hallitus ehdottaa annettavaksi kansallisen syöpäinstituutin budjettiin $.5 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 1969.

Se on tarkasti laskien sama rahamäärä minkä hallitus käyttää joka tunnin ja 21 minuutin aikana verenvuodatuksen jatkamiseksi Vietnamissa.

Valkoinen talo haluaisi oikeuttaa tämän julman prioriteettinsa sillä, että syöpätutkimuksen määrärahojen vähentäminen on tarpeellista taisteltaessa inflaatioa vastaan.

$30 miljardin käyttö verenvuodatukseen taistelurintamilla on suurin inflaation aiheuttaja, eikä tutkimustyöhön käytettävät määrärahat. — Daily Worker.

Lesothon opposition johtaja pidätettiin

Maseru. — Oppositiossa olevan Lesothon kongressipuolueen johtaja tri Ntsu Mokhehle pidätettiin viime perjantaina kohta sen jälkeen kun hän oli väittänyt puolueensa perineen voiton maan itsenäisyysajan ensimmäisissä parlamenttivaaleissa.

Oppositiojohtaja pidätettiin vain puolisen tuntia sen jälkeen kun pääministeri Leabua Jonathan oli julistanut maassa poikkeustilan.

Uusimmat viralliset tulokset osoittivat kongressipuolueen saaneen toisaiseksi 23 edustajaa ja Jonathanin kansallinen basutopuolue 22 paikkaa. Mokhehle sanoi kuitenkin, että hänen puolueensa on epävirallisten tulosten mukaan saanut 32 parlamentin 60 paikasta ja siten ehdottoman enemmistön.

Pääministeri sanoi radiopuheessaan, että valtiosääntö on toistaiseksi kumottu ja että uutta laaditaan parhaillaan.

Lesotho on "saari" Etelä-Afrikan keskellä ja juuri vaaleja on pidetty ratkaisevana maan suhteille sen voimakkaaseen naapuriin.

Jonathan ja hänen puolueensa on kannattanut läheisiä taloudellisia siteitä Etelä-Afrikkaan, josta lähes puolet maan väestöstä saa toimeentulonsa. Kongressipuolue on puolestaan vaatinut taloudellisten siteiden katkaisemista ja "ulkomaisen riippuvuuden" lopettamista.

HAASTERYNTÄYKSEN TULOS $7,961.23

Lehtiemme Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi on aiemmin ilmoitettujen summien lisäksi saatu vielä seuraavat lahjoitukset:

HUGO ELLMEN, Toronto, Ont. vastaa $10.00 saamiinsa haasteisiin.

TELLE JA TYKO MÄENPÄÄ, South Lane, Sudbury, Ont. vastaavat $5.00 Lillianin ja Auliksen haasteeseen.

CSJ:n SOINTULAN OSASTO lahjoittaa $10.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

Tässä katsauksessa	$ 25.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	7,173.50
	7,198.50
Liekin lahjoitukset	762.73
Yhteensä	$7,961.23

Tämän katsauksen yhteydessä pyydämme esittää lehtiliikkeen puolesta sydämellisen kiitoksen kaikille lahjoittajille ja haasteiden antajille, sillä ilman tällaista joukkotukea ei mikään itsenäinen työväenlehti voi nykyoloissa talousvaikeuksiaan voittaa Canadassa.

Sanavapauden hinta on nykyään näin suuri kun esim. meidän pienen lehtiliikkeemme postimaksuihin menee noin $7,000 vuodessa, muista alati nousevista kustannuksista puhumattakaan. Käytännön kannalta katsoen voidaan todeta, että näiden postimenojen maksuun menee miltei tuhannen (1,000) Vapauden tilausmaksut, ja lisää postimaksujen korotuksia tulee huhtikuussa!

Vieläkin kaunis kiitos avokätisistä ja tuiki tärkeistä lahjoituksista!

LOPULLISET TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
POHJ.-ONT	$1,500.00	$1,918.00	$ 87.00	$2,005.00	133.66
KESKI-ONT.	2,020.00	2,030.14	104.00	2,134.14	105.65
Br. Columbia	775.00	472.12	240.00	712.12	91.89
Länsi-Ont.	1,700.00	1,427.75	120.50	1,548.25	91.07
Etelä-Ontario	1,525.00	1,143.94	159.25	1,303.19	85.45
Alberta	110.00	44.75	14.48	59.23	53.85
Manitoba ja Sask.	70.00	30.75	6.00	36.75	52.50
Ouebec	300.00	131.05	14.00	145.05	48.35
U. S. A.			17.50	17.50	
	$8,000.00	$7,198.50	$762.73	$7,961.23	99.55

PÄIVÄN PAKINA

PALJONKO TULI VOITTOA 1969?

Niin, kuinka paljon tuli meille itse kullekin voittoa viime vuonna?

Näin vuoden alussa on tapana julkaista tiliselostuksia ja siinä yhteydessä huomioida se kuinka paljon vuositoiminnan yhteydessä tuli rohmutuksi "voittoa" sekä ennen että jälkeen verojen maksun.

Koska patrioottisuutemme yhtenä perusvelvollisuutena on erinäisten verojen, mukaanlukien tuloverojen maksaminen, lienee paikallaan syventyä myös tähän voittoasiaan.

Voitto voidaan tietenkin laskea monella eri tavalla. Jos pidetään mittana rahaministeri Bensonin määritelmää, että canadalainen tulee toimeen ja voi maksaa tuloveroakin $30.00 viikkopalkalla, niin se tarkoittaa luultavasti sitä, että tämän summan yli "rohmituista" tuloista on kaikki jäänyt "voitoksi".

Se tarkoittanee sitä, että pankkitili on pullistunut vastaavasti; että on lisäksi tullut ostetuksi ja maksetuksi uusi ja nykyaikainen auto, väri-tollotin, huonekaluja keittiökalustoa jne.

Voitto kun voitto ja me kukin voimme laskea melko helposti sen kuinka paljon on monenlaisten verojen ja jatkuvien hinnankorotusten jälkeen meille voitoksi jäänyt.

Toisaalta voidaan vilkaista myös sinne, mihin rahoja keräänty — suuryhtiöiden kassaholveihin. Tässä on pikasilmäys joihinkin "tilinpäätöksiin":

Alcan Aluminum Ltd. (Montreal) tiedoittaa, että sen voitot lisääntyivät viime vuonna 22-prosenttisesti edellisen vuoden voittoihin verraten. Sen voitto oli viime vuonna $88.9 miljoonaa eli $2.62 kutakin yleisosaketta kohti verrattuna $71.6 miljoonan voittoon ($2.14 osaketta kohti) edellisenä vuonna. Voiton lisäys oli siis $17 miljoonaa.

Sivumennen sanoen $5,000 vuosipalkalla työskentelevän köyhän pirun — ja siinä palkkaluokassa olevat perheen huoltajat ovat nykyään köyhyysrajalla — joutuu tekemään 3,400 vuotta töitä saadakseen ansaituksi $17,000,000!

Crown Zellerbach Canada Ltd. (Vancouver) hankki viime vuonna voitoksi $13,782,000 eli $1.78 osaketta kohti vastaavien lukujen ollessa edellisenä vuonna $12,776,000 ja $1.66.

Farmarit voivat puolestaan iloita siitä, että heidän liiketuttavansa Massey-Ferguson Ltd:n (Toronto) voitto oli viime vuonna $33,055,677 eli $1.82 osaketta kohti vastaavien lukujen ollessa edellisenä vuonna $28,421,672 ja $$1.57.

Vaikka sen voitot vähenivät vuoden loppupuolella, niin Canadian Industries Ltd:llä (Montreal) ei liioin ole suurempaa valittamisen aihetta, sillä sen voitot viime vuonna olivat $10,496,000 eli $1.05 kutakin osaketta kohti vastaavien lukujen oltua edellisenä vuonna $9,982,000 ja $1.00.

Canada Packers — mikä "farmaa" sekä kuluttajia että farmareita ostamalla mahdollisimman halvalla lihaa ja muita farmituotteita ja kiskomalla niistä huippuhintoja ns. kuluttajayleisöltä — hankki viime vuonna voitoksi $7,503,000 eli $1.25 osaketta kohti vastaavien tilastojen oltua edellisenä vuonna $5,944,000 ja 99 senttiä.

Lihavat porvarisedät ja pyylevät porvari-matamit sanovat, että työläisten ja farmarien pitäisi olla keskenään alituisessa riidassa kuin kissat ja koirat, että Packers ja muut sellaiset suuryhtiöt saisivat vapaasti saalistaa sekä työläisten että farmar'ien kustannuksella. No, "pussiinsa se pappikin saarnaa", kuten sanotaan ja aina niitä luoja paratkoon löytyy pikkuihmistenkin keskuudesta joitakin, jotka eivät osaa erottaa jyviä akanoista, ei vätkä siis näe missään todellista vihollista — riistäjää.

Jokatapauksessa me pikkuihmiset voimme kaiketi olla "iloisia" siitä kun olemme voineet yhteisen panoksemme avulla kartuttaa Packersin, Massey-Fergusonin ja kumppanien ennestäänkin huiman suuria voittoja uusiin ennätyslukemiin!

Kaiken tämän jälkeen voimme siis aloittaa "hyvällä omallatunnolla" laskemaan omia "voittojamme". Onhan meillä, kuten isoisillakin oikeus rohmuta, vai mitä?

Mutta vaikka suuryhtiöiden voitot ovat ennätyskorkeudessa, tai ehkä sen vuoksi, koko "vapaan maailman" osakemarkkinoilla vallitsee nyt erittäin hermostunut ilmapiiri. Osakkeet kun laskevat ja monet porvarillisetkin talousmiehet väittelevät siitä, että onko edessä jotenkin "siedettävä lama" vai oikein roskainen pulakausi.

Toisin on asia sosialistisissa maissa, missä ei ole yhtiöitä eikä muita toisen työn riistäjiä, ei osakemarkkinoita eikä pelkoa sen paremmin lamasta kuin mahdollisesta talouspulastakaan.

Olisikohan tässä yksi syy miksi sosialistisen maailmankatsomuksen omaavat ihmiset kautta maailman ja erikoisesti sosialistisissa maissa, valmistuvat nyt ensimmäisen sosialistisen maan, Neuvostoliiton perustajan sekä sosialististen aatteiden ja käytännön etevän näyttäjän, Leninin 100-vuotispäivän viettoon ja juhlintaan?

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

NINA STATKEVITSH JOHTAA

Pikaluistelun naisten EM-kilpailuissa Heerenveenissa, Hollannissa johti ensimmäisen kilpailupäivän jälkeen Neuvostoliiton Nina Statkevitsh. Hän oli 50 metrillä toinen ja voitti 1,500 m. Seuraavina ovat Hollannin Stien Kaizer ja Ans Schut. 500 metrillä oli nopein NLn Ludmila Titova, jonka aika oli 45.42. 1,500 metrin luistelun voittaneen Statkevitshin aika oli 2.24.9.

KAJOSMAAN ALKUVAUHTI RIITTI

Ylivoimaisella tavalla valloitti Vehkalahtea edustava Marjatta Kajosmaa naisten 10 kmn hiihdon Suomen mestaruuden Kajaanissa viime lauantaina. Hänen raju alkuvauhtinsa kiidätti hänet jo puolivälissä yli minuutin muiden edelle. Hopeamitalin kerran jälleen voittanut Nivalan Helena Takalo sai vain 17 sekunttia heikomman ajan, mutta missään vaiheessa ei Kajosmaan voitto ollut uhattu.

N-LIITTO EI PAINOSTA CANADAN KIEKKOILIJOITA

N-liiton jääkiekkoliitto ei asennoidu Canadaan vihamielisesti, kuten jotkut ulkomaiset huomioitsijat ovat väittäneet, kirjoittaa neuvostoliittolainen urheilulehti Sovetskij Sport.

NLn jääkiekkoliiton johto on ilmoittanut, että NLn jääkiekkojoukkueet voivat pelata canadalaisia ammattilaisia vastaan ystävyysotteluita liigojen puitteissa ja molemmin puolin hyväksyttävin perustein.

Jos Canadan jääkiekkoliitto on vakavasti päättänyt boikotoida kaikkia eurooppalaisia joukkueita niin sen huonompi on canadalaisille itselleen.

Eristäytymispolitiikasta ei koskaan ole koitunut mitään hyvää. Jos päätös taas on syntynyt pikaistuksissa, niin ei varmaan kukaan vastusta Canadan joukkueen osallistumista seuraaviin MM-kisoihin, kirjoittaa lehti.

LAURILA VOITTI 15 KMn SMn

Värikkäistä puheistaan tunnettu tamperelainen mestarihiihtäjä ja Ylä-Tatran MM-ladulle lähtevä mies Kalevi Laurila uhmasi lääkärin antamaa suositusta kuukauden kilpailulevoksi, tuli SM-ladulle Kajaaniin ja voitti heti alkuun nopeavauhtisen pikamatkan mestaruuden ylivoimaisella tavalla Voittoaika 45.51.

Mestaruuttaan puolustanut Kuusamon Osmo Karjalainen sai nyt tyytyä Laurilan perässä 20 sekunnin tappioon. Heikki Ripatti Antilasta tuli kolmanneksi 46.38.

Ylä-Tatralla 14—22 helmikuuta järjestettäviin hiihdon MM-kisoihin on ilmoittautunut yhteensä 520 kilpailijaa.

HILKKA KUNTOLA VOITTI KULTAA

Suomen Hilkka Kuntola voitti tyttöjen 5 kilometrillä EM-kultaa ajalla 19.36.7 perjantaina Gossaussa, Itävallassa alkaneissa EM-hiihdoissa. Toiseksi tuli NLn Ruth Rechemaa 19.44.0 ja kolmanneksi myös NLn tyttö Olga Kalinina 19.51.0.

Poikien 10 kilometrillä tuli Norjan Oddvar Bra ensimmäiseksi ajalla 30,05.2, toiseksi Ruotsin Thomas Magnuson ja kolmanneksi Norjan Ivar Formi.

TROITSKI TEKI NEn

Alma Atan voimistelulaitoksen 22-vuotias opiskelija Valeri Troitski luisteli tammik. 30 pnä 1,500 metrillä uuden NEn ajalla 2.03.83. Tulos tehtiin Itä-Saksan, Hollannin ja NLn välisessä ottelussa. Aikaisempi ennätys 2.04.3 oli Valeri Kaplanin nimissä.

EESTIN HIIHTÄJIA SUOMEEN

Suomen ja Eestin välinen kilpailijain vaihto lahden yli jatkuu edelleen. Eestistä on saapunut tieto, että sieltä lähetetään kaikkiaan 15 edustajaa Suomeen tämän talven aikana. Salpausselälle tulee alustavien tietojen mukaan 6 eestiläistä. Ruka saa kilpailuihinsa 4 vierasta ja viisi on mukana Virolahden Hailikossa.

TULn NAISTEN TOIMINNASTA

TULn naisten toiminnassa on vuoden 1970 alussa kaksi uutta naisten järjestö- ja voimistelutoimintaan liittyvää tapahtumaa.

Lähinnä järjestötoimintaa on koko maata käsittävä naisten kongressi, joka pidetään Helsingissä helmik. 8 pnä.

Toinen alkuvuoden uutuus on SYKE, jonka seurojen tyttöjen ja naisten voimistelutuntien ohjaajat muodostavat. SYKKEEN tarkoituksena on jatko-opetuksen antaminen liikuntaa liittyvistä aiheista — voimistelun ohjauksesta, rytmiikasta, uusista voimistelun virtauksista, terveys- ja kasvatusopista, kuntoliikunnasta jne.

NELJÄ UUTTA NLn KIEKKOJOUKKUEESSA

Moskovasta saatujen tietojen mukaan Neuvostoliiton alustavasti nimetyssä jääkiekkojoukkueessa, joka osallistuu Tukholman MM-kisoihin 14—30 maaliskuuta on neljä ensikertalaista. Uusia nimiä ovat 17-vuotias maalivahti Vladislav Tretjak, kotimaahan varamieheksi jäävä kolmas maalivahti Vladimir Shepovalov, puolustaja Valeri Vasiljev sekä hyökkääjä Vladimir Shadrin.

ME-MIEHEN OSANOTTO ON EPÄVARMA

Mäkihyppyjen maailmanennätyksen haltija, Manfred Wolf (DDR), joka viime vuonna Planican hiihtomäessä Jugoslaviassa hyppäsi pitemmälle kuin kukaan muu ihminen ennen häntä — 165 m — yrittää kaikkensa päästäkseen Strbpksein MM-hiihtoihin Tshekkoslovakiaan. Varmaa se ei kuitenkaan ole.

Joulukuussa Wolf loukkasi polvensa kaatuessaan eräässä valmentautumistilaisuudessa. Polvi täytyi heti leikata, mutta nyt se on jo hyvin parantunut.

KOSKINEN NELJÄNTENÄ

Suomen Kimmo Koskinen sijoittui neljänneksi yhteispisteissä Cortinan kansainvälisissä luistelukilpailuissa. Kilpailun voitti Hollannin Jan Bols 168.070. Toisena oli Norjan Sten Stensen 169.193 ja kolmantena Björn Tveter 169.430. Koskisen pistemäärä oli 170.576.

Vaikka se tuntuu kummalliselta, mutta niin se kuitenkin on, että valkoihoinen mies on tässä opettamassa eskimoille kalastusasioita koskevia kysymyksiä. Clam Bayssa, N.S. on tämän suunnitelman avulla tarkoitus auttaa eskimoja oman liikkeensä perustamisessa arktisella alueella. Tutkimustyön johtaja Gary Gunstrom näyttää tässä 2-vuotista sateenkaari-rautua Willie Tomassille ja David Lucasille.

Reino Lehtinen tapaturman uhriksi

Timmins. — Täällä Timminsissä tapahtui ikävä tapaturma lauantaina, tammikuun 31 pnä, kello 6.30 illalla. Paikkakunnalla hyvin tunnettu katsalaisemme Reino Lehtinen, 21 Rea St., N. Timmins, sai eräästä puolen tonnin pakettiautosta Algonquin ja Rea St. kulmauksessa iskun, minkä johdosta hän kuoli myöhemmin samana iltana St. Mary's sairaalassa.

Timminsin poliisit tutkivat asiaa. Kuorma-autoa ajoi poliisien kertoman mukaan Roger Joley, Timminsistä.

Reino Lehtiseltä jäi vaimo Marion, yksi poika, Jim, yksi tyttö, Marni (mrs J. Webster) ja yksi lastenlapsi, Lisa Webster, sekä yksi veli John, Timminsissä. Haudattiin Stephens hautaustoimistosta Memorial hautausmaahan. — A. K.

Petrosjan yhä NL:n shakkimestari

Moskova. — Tigran Petrosjan voitti kolmannen kerran shakin Neuvostoliiton mestaruuden voitettuaan Lev Polugajeskin ylimääräisessä ottelussa luvuin 3,5—1,5.

Magnussen, McGillivray MM-kilpailuihin

Edmonton. — Karen Magnussen ja David McGillivray tulevat johtamaan Canadan kaunoluistelujoukkueen maailmanmestaruuskilpailuihin Euroopassa ensi kuussa voitettuaan yksityisluistelussa Canadan mestaruuskilpailuissa jotka päättyivät viime sunnuntaina.

Miss Magnussen, 17, Vancouverista voitti uudelleen naisten luistelun jonka hän hävisi viime vuonna ja McGillivray Torontosta voitti miesten luistelun tultuaan toiseksi kahtena menneenä vuonna.

Naisten luistelussa toiseksi tullut Cathy Lee Irwin Torontosta menee miss Magnussenin seurassa maailmanmestaruuskilpailuihin Ljubljanaan, Jugoslaviaan maaliskuun 2—8 p.

Toiset mestaruusjoukkueeseen kuuluvat ovat Toller Cranston ja Mary Church Torontosta sekä Dave Sutton Guelphista, tanssiluistelumestarit; ja kaksi muuta torontolaista paria jotka tulivat ensimmäiseksi ja toiseksi pariluistelussa — Sandra ja Val Bezik ja Mary Petrie ja Robert McAvoy.

Hänninen 39,7

Cortina. — Seppo Hänninen luisteli uuden Suomen ennätyksen 500 metrillä tiistaina tammik. 27 pnä Cortinassa alkaneissa "kymmenen kansakunnan kiertopalkinnon" pikaluistelukilpailuissa. Hänen aikansa oli 39.7, mikä oikeutti hänen sprintterien luokassa neljänneksi.

500 metriä voitti Japanin Keitshi Subuki ajalla 39.3, mikä on vain yksi kymmenesosasekuntia maailmanennätystä huonompi.

Kilpailuissa syntyi myös uusi maailmanennätys 3,000 metrillä. Sen saavutti Hollannin Jan Bols. Hänen aikansa oli 4.16.4. Entinen ennätys oli Norjan Dag Fornässin nimissä 4.17.1.

Ei lemmikkieläimiä astmaatikon kotiin

Omille perintötekijöillemme emme mitään mahda. Perintöosana tullut taipumus allergisiin tauteihin on kuitenkin erikoisasemassa sikäli, että taipumus allergiseen tautiin puhkeaa sairaudeksi vasta määrätyissä epäedullisissa olosuhteissa. Niinpä astmataipumusta kantava henkilö pysyy yleensä terveenä, jos hän elämässään pystyy välttämään määrättyjä keuhkoputkistoa herkistäviä pölysaasteita. Astmataipumuksen omaavalla henkilöllä on poikkeuksellisen voimakas ominaisuus muodostaa määrättyjen pölyjen vaikutuksesta keuhkoputkiston limakalvoja herkistävää vasta-ainetta. Jos samaa pölyä tulee hengitysilman mukana jatkuvasti keuhkoputkistoon reagoi pöly tuon vasta-aineen kanssa ja seuraa kova turvotus keuhkoputkistossa. Hengitys pääsee vain vaivoin ja vinkuen kulkemaan ahtautuneissa putkissa, on kehittynyt vaikea astmakohtaus.

Astmaatikon kannalta kaikkein haitallisimpia pölysaasteita on vain vähäinen joukko. Pahimpia ovat eläinkarvapölyt ja eräät höyhenpölyt sekä ilman mukana leviävät kasvien siitepölyt (tuulipölyttäjät). Kaupunkilaiset varmaan ihmettelevät, sillä eiväthän he joudu ainakaan höyhenpölyjen ja eläinkarvojen kanssa tekemisiin. Väärin: Jos henkilöllä on itsellään tai jollakin samassa makuuhuoneessa nukkujalla höyhentyyny, on se vastaavaa kuin hän pitäisi kanoja huoneessaan, jos huoneessa on karvalankamatto vastaa se lehmän pitämistä sisällä, jouhipatja merkitsee hevosta jne. Vieläkin pahempia astmaatikoille ovat lemmikkikotieläimet. Kissan, koiran, marsun, hamsterin jne. ottaminen perheeseen, jossa jäsenillä on allergiaperintötaipumus suvussa astmaa, allergista nuhaa ym.), merkitsee ehkä jonkun perheen jäsenen invalidisoitumista, joka tapauksessa jatkuvaa sairastelua. Varsinkin koira muodostuu helposti yhdeksi perheenjäseneksi, josta ei katsota voitavan luopua, vaikka selvästi nähdään sen läheisyyden olevan allergisille perheen jäsenille turmioksi.

On aivan uskomatonta, miten paljon lemmikkikotieläimiä astmaatikkojen perheissä on. Tein 119 astmaa (ynnä allergista nuhaa) sairastavaa henkilöä koskevan pikatutkimuksen tätä esitystä varten. Näistä 119:sta ilmoitti 58 kotonaan olevan koiran, kissan, marsun tai hamsterin, siis lähes 40 prosentilla tutkituista oli kotieläin kotona. 98 hengen kontrolliryhmässä oli kotieläimiä vain noin 10 prosentilla. Tämä tulos viittaa siihen, että nimenomaan näillä lemmikkikotieläimillä on sangen suuri osuus astman puhkeamiseen.

Myös nuhakuumetartunta on herkälle astmaatikon keuhkoputkistolle myrkkyä. Jokaiselle meistä nuhakuumeen tarttuminen on harmillista ja tietää sairauspäiviä, mutta astmaatikolle tällainen tartunta on todella vaaraksi. Jos tartutamme pärskimisillämme nuhakuumeen lähimmäiseemme ei laki meitä rankaise. Jos heitämme häntä kivellä, joka on paljon pienempi paha, tarttuu lain koura kyllä kaulukseemme. Nuhakuumeen leviäminen yhteiskunnassamme estyisi suuresti jo sillä, että 2—3 nuhakuumeen ensipäivää (tartuntavaihe) oleskelisimme omassa "kammiossamme" emmekä leikkisi urheaa teräsmiestä olemalla kuumeisena työssä tartuttamassa tautimme kaikkiin työtovereihimme.

(Lyhennelmä dos. Kleus Järvisen esitelmästä parantoloiden ja sairaaloiden ylijohtajien ja keuhko-osastojen osastonhoitajien neuvottelupäivillä 12. 12. 1969.)

Yo-lehtien päätoimittajat yhteiskunnan sairaudesta

Helsinki. — Suomen ylioppilaslehtien päätoimittajien neuvottelukokous toteaa Suomessa vallitsevan näennäisdemokratian ja vallan keskityksen saavan yhä enemmän kansanvaltaiselle järjestelmälle vieraita piirteitä.

Suurpääoman nostattama äärioikeistolainen ryhtiliike on vain yksi osoitus siitä perustavaa laatua olevasta yhteiskunnan sairaudesta, jonka pohjana on yhteiskunnallinen eriarvoisuus, yksilön taloudellinen ja henkinen riisto ja oikeiston päivittäin eri muodoissa kouluissa, tiedoitusvälineissä ja työpaikoilla esteettömästi harjoittama mielipiteiden muokkaus ja aivopesu.

Normalisoimalla nykyinen tilanne vakauttamisella ynnä muilla byrokratioiden välisillä sopimuksilla ja lietsomalla kulutushysteriaa pyhitetään samalla vallitseva järjestelmä ja kehitys kohti avointa fasismia ja poliisivaltiota.

Neuvottelukokous korostaa sitä tosiasiaa, että länsimaiden taloudellinen hyvinvointi perustuu olennaisesti niiden kehitysmaissa harjoittamaan taloudelliseen riistoon. Muodollisesti itsenäistyttyään eivät kehitysmaat ole päässeet eroon päävihollisestaan länsimaiden ja etenkin Yhdysvaltain imperialismista, joka entistä säälimättömämmin sortaa maailman alistettuja kansoja joko avoimella sodankäynnillä (Vietnam, Thaimaa, Laos, Kambodzha, lähi-itä, Angola, Rhodesia jne.) tai tukemalla kansan enemmistöä pistimillä hallitsevia sotilasdiktatuureja (mm. Kreikka, Portugali, Espanja, latinalainen Amerikka.)

Suomen kansanvaltaisten voimien on päättävästi tuettava sorrettujen kansojen vapautustaisteluja sekä suurpääoman vastaista taistelua omassa maassa. Erityisesti tämä kuuluu edistyksellisen opiskelijaliikkeen tehtäviin.

Neuvottelukokoukseen ottivat osaa Ylioppilaslehden, Oulun ylioppilaslehden, Turun ylioppilaslehden Contactorin, tamperelaisen opiskelijalehden Aviisin sekä Teinilehden päätoimittajat. Jyväskylän ylioppilaslehdelle ei ole vielä valittu uutta päätoimittajaa.

Muratov vastasi Börjesille

Alma Ata. — 23-vuotias Valeri Muratov luisteli torstaina tammik. 29 pnä Medeon vuoristoradalla 500 m aikaan 38.73. Tulos alittaa Ruotsin Hasse Börjesin MEn 38.87 ja novosibirskiläisen Anatoli Lepeshkinin nimissä olevan Neuvostoliiton ennätyksen 38.8.

Muratovin tulos on kolmas maailmanennätys, jonka hän on tehnyt tämän vuoden tammikuussa Medeon radalla.

Silta yli Bosporin

Ankara. — Englantilais-saksalainen yhtymä allekirjoitti maanantaina sopimuksen Turkin kanssa sillan rakentamisesta Bosborin salmen yli Euroopan ja Aasian välille.

Rakennustyöt aloitetaan helmikuussa, ja 1,560 metrin pituisen riippusillan on määrä valmistua vuonna 1973. Sillasta tulee maailman neljänneksi pisin riippusilta, ja siinä on kuusi kaistaa ajoneuvoliikenteelle ja kaksi jalankulkijoille. Kustannukset kohoavat 150 miljoonaan dollariin.

Keinonen kiistää

Helsinki. — Entinen puolustusvoimain komentaja, kenraali Yrjö Keinonen kiisti kaikki häntä vastaan esitetyt vaatimukset virkasyytejutussa viime viikolla Helsingin hovioikeudessa. Jutun syyttäjä olisi halunnut seuraavaan istuntoon kuultavaksi myös puolustusministeri Sulo Suorttasen, mutta oikeus ei pitänyt kuulemista vielä tässä vaiheessa tarpeellisena. Puolustusministeriö esitti viime tiistaisessa suullisessa käsittelyssä uuden 8,870 markan korvausvaatimuksen. Myös toinen syytetty, kapteeni Martti Siitonen kiisti syytevaatimukset. Hovioikeus lykkäsi jutun käsittelyn 9:nteen helmikuuta.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Leninin 100-vuotis-muistojuhlallisuuksien yhteydessä olemme saaneet elokuvan "Leninin elämä ja toiminta". Se näytetään Thunder Bayn kaupungissa helmikuussa kahdessa paikassa. Sunnuntaina, helmik. 8 p., alkaen kello 2 iltapäivällä filmi esitetään Ukr. Labor Temple haalissa, 203 Ogden St.

Toiseksi esitetään sunnuntaina, helmik. 15 p., alkaen kello 2 iltapäivällä Finnish haalilla, 316 Bay St. Sen näytös kestää toista tuntia.

Juuri saapui Leningradista uutistieto, jossa sanottiin toimenpiteet Leninin piilopaikan kehittämiseksi museoksi Kannaksella, seuraavasti:

"Jalkalan kylän läheisyydessä metsässä Karjalan Kannaksella oleva mökki, jossa Lenin piileskeli elokuussa vuonna 1917, saa suojakseen lasiseinäisen katoksen, joka varjelee sitä lumelta ja sateelta.

Suojarakennelma pystytetään Leningradin neuvoston päätöksellä. Talo, jossa Lenin piileskeli joitakin päiviä vainoojiaan Kerenskin väliaikaisen hallituksen annettua määräyksen hänen vangitsemisestaan, kuului maanviljelijä Pekka Parviaiselle. Hänen Lydia-tyttärensä toimi Leninin yhteydenpitäjänä ja kuljetti Pietariin bolshevikkipuolueen keskuskomitealle salakirjoitettuja viestejä. Leninin suojelemisesta huolehti Lydian mies Eino Rahja.

Lydia Parviainen on nyt 76-vuotias. Hänen avustuksellaan on Jalkalan talossa palautettu entiselleen Leninin huoneen sisustus."

Tämä on vain yksi elämän kohtauksista joissa Lenin esiintyy Suomessa tämän mahtavan elokuvan yhteydessä.

Kaikki ovat tervetulleita katsomaan Finnish haalilla, 316 Bay St., Thunder Bay, sunnuntaina, helmikuun 15 p., alkaen kello 2 iltapäivällä. Terve näkemiin.

ATH.

Mustaa lunta Ruotsissa

Oskarshamn. — Molillassa Etelä-Ruotsissa satanut musta lumi on saanut maan asiantuntijat ymmälle. Pari litraa tätä mustaa "soppaa" on lähetetty Tukholman yliopistoon analysoitavaksi.

Vielä ei tiedetä, mistä lumi on tullut, mitä se sisältää, onko musta aine peräisin ulkomaisista vai kotimaisista savupiipuista tai mitä biologisia seurauksia tällä lumella saattaa olla.

Viime vuonna tavattiin samalta seudulta ruskeaa lunta, jotka lähetettiin samoin Tukholmaan tutkittavaksi. Sillä kertaa osoittautui, että se oli peräisin Ukrainasta. Lumi oli värjäytynyt mullasta, joka oli kulkeutunut tuulen mukana Itä-Ruotsiin.

Don haalin kuulumisia

Toronto. — Iltapäiväkerho kokoontuu joka torstaina Don Haalilla. Tervetuloa mukaan seurustelemaan toverien kanssa. Mitä suurempi joukko, sitä paremmin voimme keksiä erinäisiä ajanvietteitä, ja onhan se rupattelukin ystävien kanssa hyvää ajanvietettä.

* * *

Toimen Naisten kokous on haalilla maanantaina, helmikuun 16 pnä, kello 7.30. Suunnittelun alaisena on kevään "rummage" myynti.

* * *

KALEVALAN PÄIVÄN kunniaksi järjestävät Don Haalin näyttelijät viihdetilaisuuden sunn., helmikuun 22 päivänä, kello 3 iltapäivällä. Kahvitarjoilu on yläsalissa, ja kahvi sisältyy pääsylipun hintaan. Tilaisuudessa on monipuolista ohjelmaa, Kalevalan aiheista ja varmasti kuulemme Finlandia kuoroltammekin kauniita lauluja. Tervetuloa.

* * *

Osaston kokoukset pidetään edelleenkin sunnuntai-iltapäivisin, siis seuraava on maaliskuun 1 päivä, kello 4 iltapäivällä. — ht.

Näille järjestelyille SAS:n kanssa
Soittakaa puhelimitse, poiketkaa tai kirjoittakaa:

RITARI AGENCIES LTD.
MATKAILUASIOITSIJAT VUODESTA 1936 LÄHTIEN
7 CEDAR STREET SUDBURY, ONT.
PUHELIN 675-5683

Go back like a family man.
Jet SAS. Only $294.*

Älkää antako lastenne kasvaa aikuisiksi koskaan näkemättä Suomea. Näyttäkää heille mistä heidän esivanhempansa ovat lähtöisin. Kaupungit, rakkaitten muistojen kylät. Opettakaa heitä olemaan ylpeitä Suomen historiasta — siellä, missä se luotiin. Viekää heidät kotiin Skandinaviaan. Nyt.

Lentämällä SAS'illa alle 12-vuotiaat lapset maksavat ainoastaan 50% alhaisista hinnoistamme. Alle kaksivuotiaat pienokaiset vain 10%. Ja nyt maksavat jetlennot SAS'illa mihin tahansa Skandinavian suurkaupunkeihin vähemmän kuin koskaan ennen.

Ei ryhmiä. Ei kiertomatkoja. Ei seuroihin liittymistä. Nyt voitte lentää Skandinaviaan kaikkien aikojen alhaisimmilla hinnoilla ja kierrellä perillä oman mielenne mukaan. Viipykää vähintään 22 päivää, mutta ei enempää kuin 60.

Menkää takaisin SAS'illa. Meillä on enemmän suoria lentoja Skandinaviaan kuin yhdelläkään toisella lentoyhtiöllä. Ottakaa paikkavarauksista yhteys matkatoimistoonne tai soittakaa SAS'iin.

*YHDEN HENGEN MENO/PALUULIPPU HINTA JET SÄÄSTÖLUOKASSA MONTREALISTA HELSINKIIN LÄHDÖN TAPAHTUESSA VIIMEISTÄÄN HELMIKUUN 28, 1970. MAALISKUUN 1. PÄIVÄNÄ VOIMAAN ASTUVISTA UUSISTA HINNOISTA KESKUSTELKAA MATKATOIMISTONNE TAI SAS'N KANSSA.

Just let yourself go on SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Lippumyymälät: 199 Bay St., Toronto, Ont. (416) 362-5221; 800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel. (514) 861-8311; 211 Portage Ave., Winnipeg. Man. Tel (204) 943-0673

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

PELASTAVAA EVANKELIUMIA
julistetaan jatkuvasti
SIION RUKOUSHUONEELLA
328 East Hastings Street
Vancouver, B.C.
Sunnuntaisin kello 7 ja lauantaisin kello 7.30 illalla
Sanan julistajana toimii veli. T. KOIVISTO
Tervetuloa etsimään pelastusta!

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous on Finnish-haalilla sunnuntaina helmikuun 8 pnä, kello 2 ip. Tärkeiden vuosikokousasiain lisäksi kahvitarjoilu kotitekoisten leipien kera. Tervetuloa.

Seurapelitilaisuus Finnish-haalilla torstaina, helmikuun 12 pnä, alkaen kello 7.30 ip. Sävel-kuoro järjestäjänä. Tervetuloa.

"5,500 kuin viheltämällä" -näytelmäharjoitukset Finnish-haalilla tiistaisin ja perjantaisin kello 7.30 ip.

Mielenkiintoinen suomalainen elokuva "ROVANIEMEN MARKKINOILLA" esitetään Finnish haalilla sunnunt. helmik. 15 pnä klo 2 ip. Sisäänpääsy $1.00 aikuisilta.

SIION SEURAKUNNAN UUTISIA

Pastori Veikko Manninen, Helsingin Saalemista puhuu kirkossamme tällä viikolla perjantaina 6 p., klo 7.30 ip, samoin lauantaina 7.30 ip., sekä sunnuntaina 8 p. klo 10 ap. ja 7 ip. Tervetuloa näihin harvinaisiin tilaisuuksiin. —Kv.

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!

Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.

Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

"5,500 kuin viheltämällä"

Tämä hurjan hauska näytelmä esitetään Finnish-haalilla lähitulevaisuudessa, tarkka aika ilmoitetaan myöhemmin. Näytelmän ohjaa näyttelijäveteraani Paavo Kivinen ja hän on onnistunut saamaan näytelmäänsä entisiä tunnettuja näyttelijätovereitamme ja myös aivan uusia "lahjoja".

Näytelmä on kauttaaltaan repäisevän hauska, joten teatteriyleisöllä on tiedossa oikein ratki riemullinen tilaisuus tämän näytelmän parissa.

Speigel on nimitetty kunnallislautakuntaan

Toronto. — Entinen cornwallilainen lakimies Robert M. McGuire on nimitetty Ontarion maakuntahallituksen kunnallislautakunnan varapuheenjohtajaksi. Mr McGuire on 42-vuotias. Hän on toiminut kunnallislautakunnan yhtenä jäsenenä.

Sudburylainen tilintarkastaja, 57-vuotias Samuel Speigel ja 43-vuotias lakimies H. H. Lancaster St. Catharinesta on nimitetty mainitun lautakunnan jäseniksi, tiedoitti kunnallisasiain ministeri Darcy McKeough keskiviikkona.

Mr Speigel on toiminut tilintarkastusalalla Sudburyssa vuodesta 1940 lähten.

Ontarion kunnallislautakunnassa on kaikkiaan 16 jäsentä.

Pikkulintuja taas verkkopyydystimiin

Rooma. — Italian hallitus on päättänyt uudelleen antaa luvan pikkulintujen verkkopyydystämiselle. Käytännössä tämä tarkoittaa, että tulevana syksynä tuhotuu noin 10 miljoonaa pientä muuttolintua.

Vuonna 1967 kielletty pikkulintujen verkkopyydystys aloitetaan uudelleen siksi, kun kieltolaki "vaikeuttaa tieteellistä tutkimustyötä", selitettiin Roomassa.

Pikkulintujen verkkopyydystämistä harjoitetaan Euroopassa vain Italiassa. Monet eurooppalaismaat, jotka ovat omaksuneet vuoden 1970 luonnonsuojeluvuodeksi, ovat arvostelleet tätä menetelmää. Muuttolinnut lentävät syksyisin maantieteellisistä syistä Italian yli Afrikaan ja palaavat sieltä takaisin keväällä. Syksyisin niitä pyydystetään verkoilla.

Italia on Länsi-Euroopan ainoa maa, missä syödään pikkulintuja ja missä pikkulintuja on villiriistaa erikoisesti tarjoavien ravintolain ruokalistoilla.

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Pyhäkoulu sunn. klo 10 ap.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

IKKUNOITA, OVIA JA KEHYKSIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä kehykset — kootaan liiman kanssa.
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
LAINE AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Oliver R. Laine ja
Pentti Penttilä
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
Oliver R. Laine " 674-4167
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
Oliver R. Laine
125 DURHAM ST. S.,
SUDBURY, ONTARIO

SUDBURYN UUTISIA

HALUAA CPRn RATAPIHAN SIIRTÄMISTÄ MUUALLE

Pormestari Joe Fabbro esittää uudelleen, että CPR:n ratapiha olisi siirrettävä muualle kaupungin sydämestä.

Esittäen "umpimähkään" mainitun $15,000,000 summan ratapihan muuttamisesta, pormestari Fabbro ilmaisi mielipiteen, että se tulisi sittenkin ehdotettua Brady kadun pikatietä (expressway) halvemmaksi.

Keskusteltuaan asiasta CPR:n varapresidentin L. R. Smithin ja Incon edustajan J. A. Pigottin kanssa, pormestari Fabbro sanoi, että puheen aiheena oli kaksi uutta ratapihapaikkaa. Yksi niistä Ramford Junctionissa, Conistonin lähettyvillä ja toinen Chelmsfordin alueella minkä CPR osti v. 1957. Brady kadun pikatien hinnaksi on arvioitu $26,000,000 tai ehkä $40,000,000, mistä summasta saataisiin 75 prosenttia maakuntahallitukselta. Mr Fabbro sanoi, että 75 prosenttia kuluista saataisiin maakuntahallitukselta senkin hyväksi, että CPRn ratapiha siirrettäisiin muualle.

Pormestari Fabbro sanoi jatkavansa keskustelua CPR:n ja Incon edustajain kanssa sen jälkeen kun mainittujen laitosten insinöörit ovat tutkineet kysymystä.

KESKUSTELUA KAUPUNGIN ARPAJAISSUUNNITELMASTA

Äskettäin muodostetun Sudburyn kaupungin arpajaiskomitean kokouksessa keskusteltiin tiistaina melko kiihkeästi kaupungin arpajaisten järjestämiskysymyksestä, mutta päädyttiin katsantokantaan, että asia on jätettävä pöydälle kunnes saadaan lisätietoja.

Väittely käytiin pääasiassa arpajaisia kannattavan valtuusmies Ernie Proulxin ja hänen vastustavan kontrolleri Bud German välillä. Viimeksimainitun mielestä olisi alentavaa, jos kaupunki sekaantuisi uhkapeluun, mitä arpajaiset loppukädessä ovat, kuten hän selitti.

FALCONBRIDGE VÄHENTÄÄ ILMAN SAASTUTUSTA

Ensimmäisenä saastutusvastaisena toimenpiteenä Falconbridge Nickel Mines Ltd. vähentää savupiipuistaan nousevaa rikki-dioksiidia 55-prosenttisesti seuraavan viiden vuoden aikana.

Lisää ilman saastutuksen vähennyksiä tehdään yhdeksän vuoden kuluttua eli 1979. Tästä saastutusvastaisesta ohjelmasta on keskiviikkona julkaistujen tietojen mukaan sovittu mainitun yhtiön ja hallituksen voima- ja resurssiministeriön kesken.

KAIVOSMIES KUOLI TYÖMAALLA

Kolmekymmentävuotias Claude C. Leroux, Chelmsfordista, tuupertui maahan tiistaina Incon Levackin kaivoksen 1,600 jalan tasanteella.

Hänet kuljetettiin kiireesti ensiapuasemalle missä tri C. P. Jessop oli odottamassa. Onnettomuuden uhrille annettiin tekohengitystä ja sydänhierontaa, mutta pelastusyrityksistä ei ollut apua. Puolen tunnin kuluttua tapahtuman jälkeen todettiin Leroux kuolleeksi.

Suremaan jäi hänen vanhempansa, vaimonsa ja kolme lasta. Kuolemansyyntutkimuksia jatketaan.

SAVARD MENETTI POSTI-JOBINSA

Saatuaan kuukauden aikana paljon valituksia sudburylaisilta postin myöhästymisestä ja kohdattuaan muita vaikeuksia, mm. kuorma-autojen ajurien lakon, valtuusmies J. E. Savardille ilmoitettiin alkuviikolla postiviranomaisten taholta, että hänen palvelustaan ei enää tarvita.

Savard sai tämän toimen alhaisemmalla tarjouksella, 15 senttiä pysähtymispaikkaa kohti, mutta osoittautui postiviranomaisten katsantokannan mukaan kykenemättömäksi tähän tehtävään. Toiseksi alhaisimman tarjouksen ($19\frac{1}{2}$ senttiä) antanut Jutrasin perhe, joka on huolehtinut tästä tehtävästä 42 vuotta, saa nyt takaisin tämän urakkatyön.

Savard syyttää epäonnistumisesta pääasiassa työläisiään. "Minä ostin 9 uutta kuorma-autoa, annoin ajureilleni kaikkea (3.03 tunnilta), mutta siitä huolimatta he pettivät minut", kerrottiin hänen sanoneen. Valtuusmies Savard sanoo häviöneensä yrityksessä ainakin $10,000.

KARNEVAALI PÄÄTTYY SUNNUNTAINA

Sudburyssa viikon kestävä talvikarnevaali sai hyvän kannatuksen sunnuntaina ja järjestäjät uskovat, että ensi sunnuntaina, jolloin "päälajit" ovat menossa, nousee juhlahumu vieläkin korkeammalle.

Karnevaalipaikalla — Moonlight Beach — kävi sunnuntaina tuhansia vierailijoita, aiheuttaen heikon järjestelyn ansiosta melkoisen liikenne ruuhkan. Jääkalastuksesta luovuttiin siksi kun pelättiin, että reikien teon johdosta Ramsey järven jäälle tulee vettä. Lentokone- ja rekikyytejä oli tarjolla halunneille huveja ja moottorikelkkoja oli paljon.

SKPn ylimääräinen edustajakokous

Helsinki. — Suomen Kommunistisen Puolueen ylimääräinen edustajakokous pidetään helmikuun 14. päivänä Helsingissä. Kokouksessa käsitellään puolueen eheyttämisestä käydyissä neuvotteluissa valmistettu suositus.

Päätös ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumisesta tehtiin viime keskiviikkona kokoontuneessa SKP:n keskuskomitean kokouksessa. Kokouksessa todettiin, että kaikki SKP:n piirijärjestöt ja niiden edustajistot olivat ottaneet myönteisen kannan eheyttämissuositukseen.

Puolueemme ja koko kansandemokraattisen liikkeen perustavoitteena maaliskuun vaaleissa on kansandemokraattien vaikutuksen lisääminen ja vasemmistoenemmistön säilyttäminen eduskunnassa, todetaan kokouksen hyväksymässä vaaleja koskevassa lausumassa. Puolue pyrkii jatkamaan ja kehittämään vasemmiston ja keskustan yhteistoimintaa sekä torjumaan nykyistä ulko- ja sisäpoliittista suuntausta uhkaavana oikeistovaarana.

Keskuskomitean kokous pidettiin viime keskiviikkona Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin puolueen eheyttämistä, vaalivalmisteluja ja Outokumpu Oy:n tehtailla Kokkolassa paljastunutta työntekijäin kortittamista.

Bolivia ja NL neuvotteluissa

Moskova. — Bolivian ensimmäinen Moskovan suurlähettiläs Julio Garret Aillon esitti viime perjantaina neuvostohallitukselle valtuuskirjansa ja tähdensi hallituksensa voimakasta imperialismin vastaista linjaa.

Aillon sanoi, että La Pazin hallitus haluaa kehittää läheiset taloudelliset ja poliittiset siteet Moskovaan, ja hän ilmoitti samalla, että maat aloittavat lähiaikoina neuvottelut tinasta, öljystä ja teknologisesta yhteistyöstä malmi- ja metalliteollisuuden piirissä.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Vanha keino parempi kuin säkillinen uusia

Satoja vuosia sitten kun englantilaiset merimiehet purjehtivat maailman merillä, oli heillä laivassa pitkillä matkoilla aina suuri määrä sitruunan kaltaisia lime-hedelmiä. Joka päivä kukin miehistä söi yhden tällaisen hedelmän ja siksi he eivät sairastuneet vitamiinin puutteessa keripukkiin, joka oli ennen aikaan tavallista.

Mutta merimiehet eivät sitä tienneet, sanotaan Guelphin yliopiston Macdonald laitoksen ravintoasiantuntijain taholta, että lime-hedelmät sisältävät korvaamattoman määrän C-vitamiinia, joka on välttämätöntä ihmisen hyvinvoinnille. Siinä suhteessa ei ole vieläkään tapahtunut muutosta entiseen verrattuna. Ihmiset edelleenkin tarvitsevat C-vitamiinia estämään tautien tartuntaa, pitämään kehon solut koossa ja parantamaan haavat sekä murtuneet luut. Ihmisen keho ei voi varastoida C-vitamiinia ja siksi sitä on nautittava joka päivä.

Nykyisin tiedämme, että C-vitamiinia ei ole yksin limessä, vaan kaikissa sitruunahedelmissä, tomaateissa, mansikoissa, cantaloupessa (eräs meloonilaji), vihreässä pippurissa, parsakaalissa (brokkoli), kaalissa, lantussa sekä mehuissa, joihin on lisätty vitamiineja.

Ottakaamme oppia noista entisaikojen merimiehistä ja nauttikaamme kerran päivässä C-vitamiinia omaksi terveydeksemme.

Missä on vika?

Monet perheenemännät tietävät joskus epäonnistuneensa kakunlaittohommassa, mutta eivät keksi sitä mistä se johtuu. Guelphin yliopiston Macdonald laitoksen ravintoasiantuntijat antavat seuraavassa neuvoja mistä tavallisimmin johtuu kakun epäonnistuminen:

Yleisin virhe — sokerinen, tahmea kuori — ja sen aiheuttaa — liian suuri määrä sokeria, virheellinen taikinakoostumus tai liian vähän paistettu.

Epätasainen rusketus — riittämätön lämpö kun kakku pannaan uuniin, huonosti sekoitettu taikina tai epätasainen uuninlämpö.

Epämuodostuma — kakku ei ole tasainen tai tukeva.

Keskikohdan painuma — liian ohut taikina, liian paljon sokeria ja rasvaa, pannussa liikaa taikinaa, pannua on liikuteltu, taikinaa ei ole tarpeeksi sekoitettu tai liian alhainen uuninlämpö.

Keskusta nousee huipuksi — liian vähän rasvaa tai hiivaa, liikaa jauhoja tai uuni on liian kuuma.

Halkeillut pinta — taikina on liian kovaa, vuoka on liian syvä tai liian kuuma uuni.

Kuiva — ei ole tarpeeksi rasvaa, sokeria tai lientä, liikaa jauhoja tai liikaa paistettu.

Kostea — liian paljon sokeria tai lientä tai liian vähän sekoitettu taikina.

Tahrapoistoa

Nykyisin on uusia aineita, jotka poistavat kankaista veritahrat, mutta silti vanhan keinon sanotaan olevan ainakin yhtä hyvän. Siis, kokeillaanpa:

Veritahraa liotetaan kylmässä vedessä ja siitä koetetaan saada häviämään mahdollisimman paljon hiukan hieromalla. Sitten veritahra peitetään vahvasti tavallisella vaatteissa käytettävällä tärkillä (laundry starch). Kun se on aivan kuivunutta, tärkki voidaan hangata pois ja keinoa kokeilleet sanovat, että veritahrakin on hävinnyt. On hyvä muistaa, että aina tuore tahra lähtee helpommin kuin kauemmin ollut.

Ruskea sokeri

Fariini- eli ruskean sokerin ominaisuuksiin kuuluu kosteus. Siksi se on massamaista ja kuivuessaan kovettuu. Fariinisokeri pysyy kauemmin kovettumatta, jos sitä säilytetään esim. tiiviisti suljetussa lasi- tai metallipurkissa. Kovettuneen sokerin voi pehmentää panemalla pussiin ruokalusikallisen kylmää vettä. Sokeri imee sen itseensä ja tämän voi tehdä, vaikka pussi on paperistakin. Toinen keino on panna sokeri lämpimää uuniin, jossa se saa olla kymmenisen minuuttia.

Kuiva fariinisokeri on kyllä jo keksitty ja sitä on ollut näytteillä, mutta toistaiseksi ei ole tietoa milloin sitä saa kaupoista.

Mateen herkullinen mäti vaarattomaksi

Mateen pelkkä näkeminen vaikuttaa täällä moneen "kantakalastajaan" miltei samalla tavalla kuin punaisen vaatteen heilutus mullikkaan härkätaisteluarenalla. Mutta esim. Suomen Pienessä tietosanakirjassa sanotaan mateesta mm: "Mäti on herkkua, liha tuoreena maukasta, kesälläkin syötävää."

Made on kuten tiedetään turskan sukuun kuuluva pehmeäeväinen kala. Sen "sukulainen" turska, on täällä paljon paremmassa kurssissa. Turskaa (codfish) on myytävänä kaikissa liha- ja kalakaupoissa sillä se on suurkalastuksen kohteena esim. Newfoundlandin ja Labradorin rannikolla.

Mutta tarkoitus oli puhua turskan "köyhästä" ja siis ylenkatsotusta sukulaisesta mateesta ja erikoisesti sen mädistä.

Helmikuu on, kuten tiedetään, Suomessa "madekuukausi" muhennoksineen, keittoineen ym. Valmistettaessa helmikuun herkkuja tarjoillaan lisäkkeenä mateen mätiä. Mäti paahtoleivän kera on todellista vierasherkkua eikä sitä kalaa perattaessa suinkaan pidä heittää pois.

Vallitseva käsitys on, että lievästi suolattu kala tai mäti sekä raaka kala ovat leveän heisimadon pääasialliset tartuntalähteet.

Toukka-asteiden tuhoamiseksi mädistä suolaamalla on mäti suolattava vähintään 12 tunnin ajaksi ja suolaukseen on käytettävä 6—10% suolaa.

Halutessamme tarjota mateen mätiä on se parasta pakastaa joitakin päiviä ennen nauttimista. Pakastettaessa säilyy mädin herkullisuus parhaiten edellyttäen, että se ei pääse välillä sulamaan ja uudelleen jäätymään. Suoritettujen tutkimusten perusteella kuolevat heisimadon toukat säilytettäessä mätiä —10°C lämpötilassa vähintään 24 tuntia. Lämpötilan ollessa —8°C on mätiä toukkien tuhoamiseksi pidettävä tässä lämpötilassa 2—3 vuorokautta. Toukkien kuoleminen ei ole varmaa jos mätiä säilytetään yli —8°C lämpötilassa.

Kotitalouskeskuksessa Suomessa suoritetuissa mädin pakastuskokeissa päästiin parhaaseen tulokseen pakastamalla mätipussit sellaisenaan suojakääreeseen käärittyinä. Rikottaessa mätiä suojaavat kalvot ennen pakastamista tapahtui mädin värin muutoksia.

Mateen mäti otetaan pakastuksen jälkeen jääkaappiin sulamaan. Suojakalvo poistetaan ja mätiä vatkataan huolellisesti kierrevatkaimella, jolloin kalvon loput jänteet ja verisuonet tarttuvat vatkaimeen. Haarukalla vatkatenkin päästään syvään tulokseen. Lisätään kermaa vähitellen kuitenkin varoen ettei mädistä tule valuvaa. Mäti maustetaan suolalla ja valkopippurilla. Mausteita ei saa lisätä liikaa, sillä mateen mädin luonnollisen aromin on päästävä esiin. Mädin annetaan seistä jääkaapissa jonkin aikaa ennen tarjoamista. Sipuli hienonnetaan ja tarjotaan eri astiassa.

Yrtti-ehkäisyä Brasiliassa?

Banal, Brasilia. — Brasilian intiaanit tuntevat ehkäisypillerjä vastaavan yrtin, mikä antaa heille 3-vuotisen hedelmöitymiseston, kertovat täkäläiset intiaanien asiantuntijat.

Brasilian Intiaanien kansallissäätiön edustaja Joao Americo Peret kertoi tässä Amazon joen suuressa sisämaasaaressa vieraileville henkilöille, että sikäläiset intiaanit ovat käyttäneet tätä yrttiä vuosisatoja, ja että se anaa heille täydellisen seksuaalivapauden.

Hän sanoi joidenkin heimojen käyttävän paljon Mekran mkendio-nimistä yrttiä.

Kun sitä keitetään teen lailla, tästä yrtistä tulee kaiabonimellä tunnettavaa juomaa, jota annetaan viikon ajan puberteetti- (murros) ikään tuleville tytöille, hän selitti. Se estää täydellisesti hedelmöitymisen 3 vuoden ajaksi.

Muutamat heimot eivät kiinnitä mitään huomiota neitseellisyyteen, hän selitti, ja siksi ne käyttävät laajassa mitassa kaiapo-juomaa, mikä antaa nuorille tytöille täydellisen seksuaalivapauden.

Toisen, xixua-nimisen yrtin sanotaan antavan miehille lisää seksuaalivoimaa.

Ranskalaissiirtolaisten jälkeläinen, mr. Peret on sitä mieltä, että valkoihoisilla ei ole paljoakaan tarjottavana intiaaneille. Tosiasiassa valkoihoiset voivat ratkaista vain niitä ongelmia jotka ovat heidän taholtaan aiheutettuja, hän sanoi.

Nämä intiaanit asuvat syvällä Mato Grosson ja Amazonin viidakoissa ja he voivat käyttää hyväkseen useita muitakin kasveja ollessaan tavallisten metsästys- ja kalastusalueittensa ulkopuolella.

Yhtä sorva-nimistä kasvista sanotaan viidakon lehmäksi sillä sen ohueen kuoreen iskettävästä pitkästä veitsen haavasta rupeaa vuotamaan valkoista nestettä — missä väitetään olevan maidon kaikki ominaisuudet.

Cido-nimisen puun sanotaan antavan, kun se katkaistaan, puhdasta vettä.

Ottawa mutisee mutta maidon hinta nousee kuitenkin

Toronto. — Kolme Suur-Torontossa liikennöivää meijeriä on nostanut maidon hintaa yhdellä sentillä kvarttia kohti ja yhden meijerin virkailija ennusti, että hinta nousee vielä kahdella sentillä kesään mennessä.

Bordens, Donlands ja Dominion Dairies Ltd., jotka ilmoittivat hinnan noususta maanantaina, sanoivat myös että he eivät tule perääntymään hituistakaan, huolimatta siitä vaikka kuluttajasiain ministeri Ron Basford on pyytänyt peruuttamaan nämä hinnankorotukset inflaation vastustamiseksi.

Donland'sin presidentti, John McMechan, varoitti vielä kahden sentin noususta kesään mennessä.

KALEVAN RITARIEN
Nikkeli Maja No. 57 Sudbury
"KALEVA BALL"
CARUSO CLUB
Lauantaina, helmikuun 21 pnä, 1970
Cocktailit klo 6.30 ip. — Illallinen klo 7.00 ip.
Tanssit klo 8.30 ip. Liput: $15.00 parilta
Lippuja saatavana:
K. KAITILA, puh. 674-7163 ja O. LAINE, puh. 675-6427
Kot. 692-5107 kot. 674-4167
sekä majan muilta jäseniltä
5. 12.

TRIOLA LP ÄÄNILEVYJÄ
(PITKÄSOITTOLEVYJÄ)

TRIOLA TLP 301 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA
Yölinjalla / Ensimmäisenä iltana / Vain merimies voi tietää / Juokse sinä humma / Isoisän olkihattu / Sininen uni
Exodus / Kylmää vettä / Viisi veljestä / Kohti Alaskaa / Lentäjän valssi / Kun ei niin ei

TRIOLA TLP 306 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA
Lauantai ehtoo / Kaleeriorja / Toverukset / Seppä Samulin portti / Kun tuulee, kun vinkuu / Muistatko
Johnny, mua muistathan / Merenkyntäjä Mikko Anderson / Kukkakaupan ulkopuolella / Maan ja meren vanki / Kerttu odottaa kaukana / Pikku Tellervo

TRIOLA TLP 302 — NYT JOULU ON —
Joululauluja laulaa: Mauno Kuusisto, Tapio Rautavaara, Kalevi Korpi, Sakari Hotti ja lapsikuoro sekä tyttötertsetti
Jouluvirsi / Kuusen juhlahetki / Markun jouluaamu / Koska meillä on joulu / Piiri pieni pyörii / Tontut ja keijut / Joulukirkkoon / Joulukellot / Jouluyö juhlayö
Sylvian joululaulu / Varpunen jouluaamuna / Talvi ilta / Arkihuolesi kaikki heitä / Joulupuu on rakennettu / Kulkuset / Kun joulu on / Joulu / Tonttujen jouluyö

TRIOLA LP 304 — OLAVI VIRTA — tangoaarteita
Mustasukkaisuutta / Victoria Regia / Taikatango / Tango Bolero / La Cumparsita / Liekki
Sinitaivas / Yön kulkija / Itämaista rakkautta / Unelmatango / Tango Desire / Romanialainen kitara

TRIOLA LP 305 — OLAVI VIRTA — iskelmäaarteita
Kuolleet lehdet / Preerian kultainen ruusu / Sateenkaaren tuolla puolen / Tiikerihai / Volgan rannalla / Billy Boy
Kaunein iltamme / Kenpä tietäis sen / Poika varjoiselta kujalta / Sikermä "mustalaisruhtinatar" / Rakkautta ei se ollut / Kaksi ruusua

HINTA $6.00
ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69
102 Elm Street West Sudbury, Ontario